

LETNO POROČILO

2023

GEODETSKA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

KAZALO VSEBINE

UVODNA BESEDA	3
PREDSTAVITEV GEODETSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE	4
VIZIJA	4
DEJAVNOST	4
ORGANIZIRANOST	5
ORGANIZACIJSKE ENOTE GEODETSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE	6
GLAVNI URAD	6
URAD ZA GEODEZIJO	6
URAD ZA MNOŽIČNO VREDNOTENJE NEPREMIČNIN	7
URAD ZA NEPREMIČNINE	8
OBMOČNE GEODETSKE UPRAVE S PRIPADAJOČIMI GEODETSKIMI PISARNAMI	9
KADRI	10
FINANCE	11
DOSTOP DO DIGITALNIH GEODETSKIH PODATKOV	12
PREGLED UPORABE GEODETSKIH PODATKOV	14
KLJUČNE AKTIVNOSTI GEODETSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE V LETU 2023	18
ZELENI SLOVENSKI LOKACIJSKI OKVIR (SLO4D)	19
AKTIVNOSTI NA OSTALIH DELOVNIH PODROČJIH GEODETSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE	25
STROKOVNO POVEZOVANJE IN MEDNARODNO SODELOVANJE GEODETSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE	35
SODELOVANJE S STANOVSKIMI ORGANIZACIJAMI	35
MEDNARODNO SODELOVANJE	36
NAČRTOVANE AKTIVNOSTI ZAPRIHODNJE OBDOBJE	40
SLOVENIJA V ŠTEVILKAH	41

UVODNA BESEDA

Spoštovani,

Z veseljem vas nagovarjam ob predstavitvi Letnega poročila Geodetske uprave Republike Slovenije za leto 2023. V minulem letu smo bili priča številnim pomembnim dosežkom, projektom in izzivom, ki so bistveno zaznamovali našo dejavnost ter prispevali k napredku geodetske stroke v Sloveniji.

Leto 2023 je bilo obdobje napredka in inovacij. S ponosom lahko izpostavimo, da smo na številnih področjih dosegli pomembne mejnike. Nadgradili smo informacijske sisteme, ki omogočajo boljšo uporabniško izkušnjo in hitrejši dostop do geodetskih podatkov. Uvajali smo nove tehnologije, kot so daljinsko zaznavanje, brezpilotni letalniki in umetna inteligenca, ki so nam pomagale pri natančnejšem in učinkovitejšem zbiranju ter obdelavi podatkov.

Eden izmed ključnih projektov, ki smo ga uspešno zaključili, je bila digitalna preobrazba katastra nepremičnin. Ta projekt ne le poenostavlja upravne postopke za uporabnike, ampak tudi izboljšuje preglednost in dostopnost podatkov za vse deležnike. Digitalizacija predstavlja korak k trajnostnemu razvoju, saj zmanjšuje potrebo po papirni dokumentaciji in spodbuja okolju prijazne prakse.

V letu 2023 smo okrepili sodelovanje z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami na področju geodezije. Izmenjava znanja in izkušenj nam omogoča, da sledimo globalnim trendom ter uvajamo najboljše prakse v naše delo. Poleg tega smo izvedli številne izobraževalne delavnice in usposabljanja za naše zaposlene, s čimer smo povečali njihove kompetence in pripravljenost na nove izzive.

Zavedamo se, da so uporabniki naših storitev v središču našega delovanja. Zato smo tudi v letu 2023 posebno pozornost namenili izboljšanju storitev za državljane, podjetja in druge uporabnike geodetskih podatkov. Ponosni smo, da smo uspeli povečati zadovoljstvo uporabnikov in izboljšati odzivnost ter dostopnost naših storitev.

Na koncu bi se rad zahvalil vsem zaposlenim na Geodetski upravi za njihovo predanost, strokovnost in trdo delo, ki je omogočilo doseganje odličnih rezultatov. Prav tako se zahvaljujem vsem našim pogodbenim partnerjem in uporabnikom za zaupanje in podporo.

Vabim vas, da si podrobneje ogledate dosežke in projekte, predstavljene v tem poročilu, ter se seznanite z našimi načrti za prihodnost. Prepričan sem, da bomo tudi v prihodnje skupaj uspešno premagovali izzive in gradili na doseženem.

Tomaž Petek

v. d. generalnega direktorja Geodetske uprave RS

PREDSTAVITEV GEODETSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

Geodetska uprava RS je organ v sestavi Ministrstva za naravne vire in prostor. V njeno delovno področje sodijo naloge državne geodetske službe, ki obsegajo vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk podatkov na področju osnovnega geodetskega sistema, evidentiranja nepremičnin, množičnega vrednotenja nepremičnin, državne meje, prostorskih enot in hišnih števil, zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture ter topografskega in kartografskega sistema.

VIZIJA

Geodetska uprava RS si prizadeva postati vodilna organizacija na področju prostorske podatkovne infrastrukture in upravljanja nepremičnin v Sloveniji. Njen namen je spodbujati trajnostni razvoj družbe in Slovenijo uvrstiti med napredne države, kjer bodo vse odločitve, ki vplivajo na prostor in nepremičnine, temeljile na učinkovitih storitvah v okviru javne prostorske podatkovne infrastrukture in zemljiškega upravljanja, pri čemer se uporabljajo uradni kakovostni podatki o prostoru in nepremičninah. Hkrati si prizadeva, da njene storitve in podatki odražajo visoko stopnjo kakovosti in zadovoljujejo potrebe uporabnikov na najboljši možni način. Aktivno se vključuje v sodelovanje z deležniki na nacionalni, evropski in mednarodni ravni. Poleg tega veliko pozornosti namenja vlaganju v ljudi, vrednote in kulturo javne geodetske službe.

Njeni strateški cilji so osredotočeni v razvoj celovitega nepremičninskega sistema in nacionalne prostorske podatkovne infrastrukture. Cilj je **zagotoviti kakovostne osnovne in izvedene podatke ter storitve vsem uporabnikom**, zlasti za podporo izvajanja politike urejanja prostora in okolja, zemljiške politike ter učinkovitega gospodarjenja z nepremičninami. Med **konkretnimi cilji** so realizacija sodobnega referenčnega geodetskega koordinatnega sistema, zagotavljanje storitev za kakovostno določanje položaja v prostoru (omrežje SIGNAL), vzpostavitev trirazsežnostnega (3D) večnamenskega katastra nepremičnin, izboljšanje kakovosti katastrskih podatkov, ohranjanje kompetentne vloge in pristojnosti Geodetske uprave pri zajemu in upravljanju kakovostnih in ažurnih topografskih in kartografskih podatkov ter izdelkov na ozemlju Republike Slovenije, vzpostavitev povezovanja in medopravnosti podatkovnih zbirk ter organizacijska prilagoditev za izvedbo strateških nalog.

DEJAVNOST

Dejavnost Geodetske uprave RS obsega široko paleto nalog, ki so bistvenega pomena za upravljanje z geodetskimi podatki in zagotavljanje kakovostnih informacij o prostoru ter nepremičninah.

Med ključne naloge spadajo:

- **vodenje upravnih postopkov in odločanje v upravnih zadevah** na prvi stopnji v skladu z zakonodajo na področju geodetske službe

- **vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk podatkov** na področju osnovnega geodetskega sistema, evidentiranja nepremičnin, množičnega vrednotenja nepremičnin, državne meje, prostorskih enot in hišnih števil, ter topografskega in kartografskega sistema
- **izdajanje podatkov iz zbirk geodetskih podatkov:** zagotavljanje in posredovanje osnovnih podatkov o prostoru in nepremičninah iz svojih urejenih zbirk podatkov
- **skrb za množično vrednotenje nepremičnin:** vzdrževanje sistema množičnega vrednotenja nepremičnin, evidentiranje in spremljanje kupoprodajnih in najemnih poslov z nepremičninami ter analiziranje stanja in značilnosti nepremičninskega trga
- **zagotavljanje infrastrukture za izvajanje geodetskih meritev:** skrb za državni koordinatni sistem, ki je ključen za umestitev podatkov v prostor, ter zagotavljanje infrastrukture za izvajanje geodetskih meritev
- **sodelovanje v mednarodnih organizacijah,** izvajanje evropskih smernic na področju geodetske dejavnosti ter opravljanje nalog nacionalne točke za stike pri izvajanju obveznosti iz evropske direktive INSPIRE
- **razvoj in vzdrževanje geoinformacijskih rešitev** za notranje procese ter zagotavljanje dostopa do podatkov za zunanje uporabnike.

ORGANIZIRANOST

Geodetsko upravo RS sestavljajo: Glavni urad, Urad za geodezijo, Urad za množično vrednotenje nepremičnin, Urad za nepremičnine ter dvanajst območnih geodetskih uprav s pripadajočimi geodetskimi pisarnami. Tesno povezovanje med posameznimi enotami omogoča učinkovito izvajanje nalog in zagotavljanje kakovostnih storitev ter podatkov uporabnikom. Skupaj zagotavljajo natančne geodetske podatke in storitve, ki so ključni za učinkovito prostorsko načrtovanje, upravljanje z nepremičninami in razvoj države. Geodetska uprava RS tako igra pomembno vlogo pri razvoju in urejanju prostora v Sloveniji.

KONTAKTNI PODATKI:

GEODETSKA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ministrstvo za naravne vire in prostor

Zemljemerska ulica 12

1000 Ljubljana

01 478 48 00

pisarna.gu@gov.si

SPLETNA STRAN: [Geodetska uprava](#) | [GOV.SI](#)

ORGANIZACIJSKE ENOTE GEODETSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

- GLAVNI URAD
- URAD ZA GEODEZIJO
- URAD ZA MNOŽIČNO VREDNOTENJE NEPREMIČNIN
- URAD ZA NEPREMIČNINE
- DVANAJST OBMOČNIH GEODETSKIH UPRAV Z GEODETSKIMI PISARNAMI

Uradi v sodelovanju z območnimi geodetskimi upravami opravljajo ključne naloge na področju geodezije, vrednotenja nepremičnin in upravljanja zemljiškega katastra v Republiki Sloveniji. Naloge vključujejo vzpostavljanje in vzdrževanje geodetske infrastrukture, izvajanje geodetskih meritev, vrednotenje nepremičnin, upravljanje z nepremičninskimi evidencami ter zagotavljanje strokovne podpore in storitev na lokalni ravni.

GLAVNI URAD

Osrednje odgovornosti Glavnega urada so:

- izvajanje upravnih, strokovnih, tehničnih in nadzornih nalog povezovanja zbirk prostorskih podatkov ter nalog s področja prostorske podatkovne infrastrukture
- izdajanje podatkov in potrdil ter zagotavljanje elektronskega poslovanja s prostorskimi podatki
- skrb za informatizacijo geodetske službe ter upravljanje informacijske in telekomunikacijske infrastrukture
- zagotavljanje systemske, aplikativne in uporabniške podpore ter izobraževanje na področju informatike
- opravljanje nalog, ki se nanašajo na zagotavljanje pomoči pri reševanju vsebinsko-pravnih zadev vseh uradov in območnih geodetskih uprav
- izvajanje nalog v zvezi z varstvom osebnih podatkov, finančnim poslovanjem, javnimi naročili, kadrovske zadevami, izobraževanjem in pisarniškim poslovanjem
- skrb za varnost in zdravje pri delu ter opravljanje drugih skupnih nalog organizacijske narave, ki so pomembne za delovanje Geodetske uprave RS

URAD ZA GEODEZIJO

Urad za geodezijo skrbi za vzpostavljanje, vzdrževanje in upravljanje temeljnih prostorskih referenčnih sistemov v Sloveniji. Te sisteme sestavljata državni prostorski koordinatni sistem in državni topografski sistem, slednji vključuje podatke daljinskega zaznavanja, zbirke podatkov o naravnem in grajenem okolju, zemljepisna imena in državne karte. V skladu z ratificiranimi mednarodnimi pogodbami opravlja tudi naloge vodenja evidence državne meje.

Državni prostorski koordinatni sistem je ključen za pravilno umestitev in interpretacijo podatkov v prostoru ter je osnova za delovanje prostorskih informacijskih sistemov. Praktično se vzpostavlja z uporabo državnih geodetskih točk, kot so trigonometri, poligonke in reperji, ter s pomočjo omrežja stalnih postaj za globalno določanje položaja GNSS (angl. Global Navigation Satellite System). GNSS omogoča visoko natančno določanje položaja na zemeljski površini s pomočjo satelitskih signalov, kar je ključno za vzpostavitev in vzdrževanje referenčnih točk v koordinatnem sistemu. Vzpostavljena je kontrolna mreža z namenom preverjanja kakovosti storitev, pravilnosti delovanja programske opreme in ustreznosti izbranih nastavitvev (npr. ob menjavah in nadgradnjah sistema) v omrežju SIGNAL, za testiranje merilnega instrumentarija in metod GNSS-izmere ter za izobraževalne namene.

Urad za geodezijo skrbi za vzpostavitev in vzdrževanje tega sistema v skladu z mednarodnimi standardi, zlasti s skupnim evropskim prostorskim koordinatnim sistemom. Ta sistem zagotavlja enotno referenčno točko za vse prostorske podatke v Sloveniji, kar omogoča njihovo povezljivost in združljivost med različnimi viri in aplikacijami.

Državni topografski sistem je namenjen zbiranju, vodenju in posodabljanju podatkov o objektih in pojavih na zemeljskem površju. To vključuje **topografske podatke**, ki se zbirajo v obliki topografskih modelov in kart, ter podatke daljinskega zaznavanja, predvsem letalskega aerofotografiranja, v zadnjem času pa tudi letalskega laserskega skeniranja. Topografski podatki so ključnega pomena za številne javne institucije, saj omogočajo načrtovanje in upravljanje prostora, preučevanje naravnih pojavov ter izvajanje različnih analiz in modeliranj.

Poleg tega urad skrbi tudi za **vodenje evidenc državne meje**, kar vključuje označevanje, vzdrževanje in obnovo mejnih znakov ter sodelovanje pri delu meddržavnih komisij. Ta naloga je ključna za zagotavljanje jasne določitve in spoštovanja meje med Slovenijo in sosednjimi državami.

Standardizacija zemljepisnih imen je še ena pomembna naloga urada, saj omogoča enotno in jasno uporabo zemljepisnih imen v prostoru. To vključuje določanje standardne pisne oblike imen ter njihovo usklajevanje z mednarodnimi standardi, kar olajšuje mednarodno komunikacijo in izmenjavo informacij. Skupaj s temi nalogami Urad za geodezijo prispeva k učinkovitemu upravljanju prostora v Sloveniji ter zagotavlja temeljne podatke in reference, ki so ključni za številne javne dejavnosti in storitve.

URAD ZA MNOŽIČNO VREDNOTENJE NEPREMIČNIN

Urad za množično vrednotenje nepremičnin opravlja naloge evidentiranja podatkov iz pogodb o kupoprodajnih in najemnih poslih z nepremičninami v evidenci trga nepremičnin, analizira trg nepremičnin in pripravlja poročila o njem. Na podlagi podatkov o trgu nepremičnin in metod množičnega vrednotenja, ki temeljijo na statističnih in drugih matematičnih metodah, razvija in umerja modele vrednotenja ter izvaja postopke za njihovo določitev na podlagi predpisanih meril.

Modele vrednotenja vodi in vzdržuje v evidenci modelov vrednotenja. V evidenci vrednotenja vodi in vzdržuje posplošene vrednosti nepremičnin, ki so izračunane na podlagi podatkov o nepremičninah in veljavnih modelov vrednotenja (enačba). V upravnem postopku odloča o posebnih okoliščinah, ki vplivajo na vrednost nepremičnin, pa niso zajete z modeli vrednotenja. Njihov vpliv in trajanje vodi v evidenci vrednotenja.

Zakon o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 152/20; v nadaljnjem besedilu: ZZUOOP) je sicer zamaknil roke za izvedbo nekaterih nalog množičnega vrednotenja nepremičnin na dan, ki bo določen z novo uredbo o določitvi modelov vrednotenja, kot to določa 20. člen Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin (Uradni list RS, št. 77/17, 33/19 in 66/19; v nadaljnjem besedilu: ZMVN-1).

Kljub zamiku rokov na podlagi ZZUOOP je Geodetska uprava RS kot organ vrednotenja zavezana izvajati vse naloge, ki so ji dodeljene na podlagi ZMVN-1. ZZUOOP namreč le zamika javno izkazovanje podatkov v evidenci vrednotenja in uveljavljanje posebnih okoliščin, v ostalem delu pa se določb ZMVN-1 ne dotika. To pomeni, da mora Geodetska uprava RS spremljati dogajanje na trgu nepremičnin, izdelati ustrezne analize le-tega in v primeru, da ugotovi, da modeli ne izpolnjujejo več meril, določenih v ZMVN-1, le-te prilagoditi novemu stanju na trgu nepremičnin. Zakonsko določen rok za preverjanje modelov vrednotenja je 2 leti (10. člen ZMVN-1).

URAD ZA NEPREMIČNINE

Urad za nepremičnine ima ključno vlogo pri zagotavljanju ažurnih in natančnih podatkov o nepremičninah ter infrastrukturi v državi. Opravlja upravne, strokovne, tehnične, usklajevalne in nadzorstvene naloge v zvezi z vodenjem katastra nepremičnin, registra naslovov, opravlja naloge vodenja registra prostorskih enot, zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture ter izvaja različne naloge in projekte s področja nepremičnin. Njegova naloga je tudi vsebinsko vodenje in usklajevanje dela območnih geodetskih uprav na nepremičninskem področju.

Kataster nepremičnin je temeljna evidenca, ki vsebuje podatke o parcelah, stavbah, delih stavb, zemljiščih in gradbeno-inženirskih objektih. Namenjen je beleženju in vzdrževanju podatkov o dejanskem stanju nepremičnin v prostoru ter vključuje tudi informacije o državni meji, prostorskih enotah in naslovih. Ta evidenca je vzpostavljena na podlagi Zakona o katastru nepremičnin in se vodi ter vzdržuje s pomočjo Informacijskega sistema kataster (ISK).

Podatke o naslovih v Republiki Sloveniji se v skladu s predpisom, ki ureja prijavo prebivališča, vodi in vzdržuje v **registru naslovov**, v **registru prostorskih enot** pa se vodijo in vzdržujejo podatki o administrativno določenih prostorskih enotah (občine, naselja, upravne enote, volilne enote, volišča, šolski okoliši). Ti podatki omogočajo natančno lociranje in identifikacijo lokacij ter njihovo ustrezno administrativno obravnavo.

Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture se osredotoča na evidentiranje infrastrukturnih objektov, kot so ceste, električna omrežja, vodovodni sistemi in druga omrežja javne infrastrukture. Ta evidenca je ključnega pomena za načrtovanje in razvoj infrastrukturnih projektov ter za učinkovito upravljanje s prostorom na različnih ravneh.

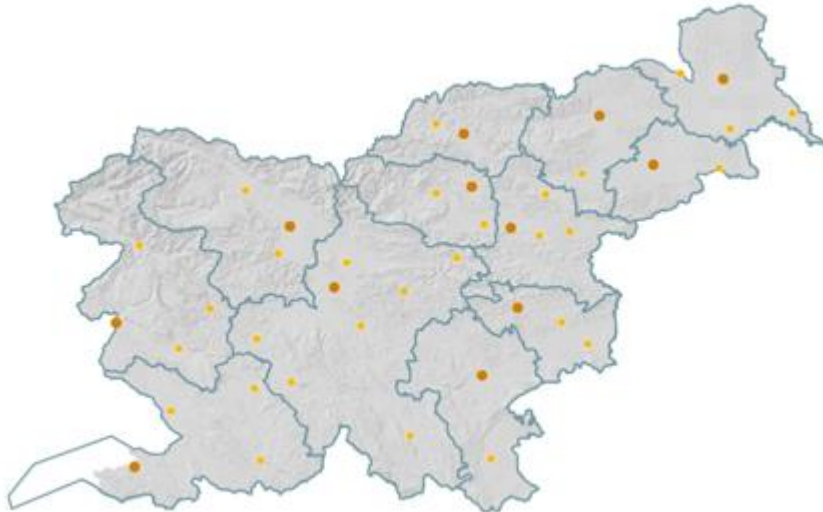
Celoten sistem evidenc, ki ga upravlja Urad za nepremičnine, je podprt z **informacijskim sistemom**, ki omogoča učinkovito vodenje, vzdrževanje in distribucijo podatkov. Ta sistem zagotavlja ažurnost, natančnost in dostopnost podatkov različnim uporabnikom, vključno z državnimi organi, lokalnimi skupnostmi, investitorji in širšo javnostjo. Ti podatki so ključnega pomena za številne dejavnosti in storitve

v državi ter služijo kot osnova za načrtovanje posegov v prostor, izvajanje različnih ukrepov zemljiške politike in nadzor nad izvajanjem pravic, omejitev in obveznosti na zemljiščih.

Urad za nepremičnine zagotavlja, da so njegove evidence in informacijski sistem vedno ustrezno posodobljeni ter skladni s potrebami družbe in gospodarstva, saj se stalno prilagajajo zakonodajnim spremembam in tehnološkemu razvoju na področju evidentiranja nepremičnin.

OBMOČNE GEODETSKE UPRAVE S PRIPADAJOČIMI GEODETSKIMI PISARNAMI

Območne geodetske uprave s pripadajočimi geodetskimi pisarnami delujejo na regionalni ravni. Na svojih sedežih in v vseh geodetskih pisarnah opravljajo naloge sprejemanja vlog, informiranja, posredovanja podatkov strankam in opravljanja posameznih dejanj s strankami v upravnih postopkih.

SLIKA 1: Teritorialna razdelitev območnih geodetskih uprav s pripadajočimi geodetskimi pisarnami

KADRI

Geodetska uprava RS je ob koncu leta 2023 zaposlovala 456 uslužbencev, od katerih jih je bilo 320 zaposlenih na dvanajstih območnih geodetskih upravah in 136 na posameznih uradih. Število zaposlenih se je v primerjavi s koncem leta 2022 zmanjšalo za 2 %, predvsem zaradi upokojevanja oziroma odpovedi pogodb o zaposlitvi s strani uslužbencev.

PREGLEDNICA 1: Število zaposlenih v uradih in območnih geodetskih upravah

ZAPOSLENI V URADIH IN OBMOČNIH GEODETSKIH UPRAVAH NA DAN 31. 12. 2023	
Glavni urad	41
Urad za nepremičnine	29
Urad za mn. vredn. nepremičnin	26
Urad za geodezijo	25
Projektna enota	7
Izven organizacijskih enot	8
OGU Ljubljana	65
OGU Celje	29
OGU Kranj	29
OGU Koper	24
OGU Nova Gorica	26
OGU Murska Sobota	25
OGU Maribor	30
OGU Novo mesto	24
OGU Sevnica	18
OGU Ptuj	19
OGU Velenje	19
OGU Slovenj Gradec	12
SKUPAJ	456

Med zaposlenimi prevladujejo geodeti univerzitetne ali visoke strokovne stopnje izobrazbe, vendar Geodetska uprava RS zaposluje tudi druge strokovnjake, kot so pravniki, ekonomisti, agronomi, informatiki in uslužbenci administrativno-tehnične smeri. Kadrovska zasedenost sledi sprejetim kadrovskim načrtom javne uprave, pri čemer je poseben poudarek na kakovostnem upravljanju kadrov ter stalnem prizadevanju za izboljšanje strokovnosti in učinkovitosti pri izvajanju nalog in storitev za državljane in druge deležnike.

PREGLEDNICA 2: Struktura zaposlenih po smeri izobrazbe

STRUKTURA ZAPOSLENIH PO SMERI IZOBRAZBE V LETU 2023	%
geodeti	60 %
agronomi	2 %
informatiki	2 %
pravniki, ekonomisti in administrativni delavci	36 %
SKUPAJ	100 %

Geodetska uprava RS je izvajala tudi številne aktivnosti za razvoj in izobraževanje zaposlenih, vključno z internimi programi usposabljanja, sodelovanjem na strokovnih konferencah ter izmenjavo strokovnih znanj in izkušenj z drugimi ustanovami in organizacijami.

FINANCE

Geodetska uprava RS se večinoma financira iz državnega proračuna, v manjši meri pa tudi iz prihodkov, ustvarjenih z delovanjem omrežja stalnih GNNS postaj SIGNAL, ki se evidentirajo kot lastna dejavnost. Program geodetskih del vsako leto potrjuje Vlada Republike Slovenije.

Največji del proračuna 72,7 %, je bil namenjen za plače zaposlenih v Geodetski upravi, kar poudarja pomembnost kadrovskih virov v delovanju te institucije. Materialni stroški so znašali 4,9 %, medtem ko je bil manjši del proračuna namenjen investicijam in investicijskemu vzdrževanju (0,5 %) ter lastni dejavnosti (0,9 %). Program geodetskih del je prevzel pomemben del proračuna, saj je znašal 20,9 %, kar kaže na osredotočenost uprave na izvajanje njenih osnovnih nalog v zvezi z geodetskimi storitvami in dejavnostmi. Kljub nekaterim finančnim izzivom je Geodetska uprava RS uspešno upravljala s svojim proračunom, zagotavljala visoko raven storitev ter izvajala svoje geodetske naloge v skladu z zastavljenimi cilji in proračunskimi omejitvami.

V letu 2023 je Geodetska uprava RS upravljala s proračunom v višini 24.388.555 EUR, ki je bil po prerazporeditvah, odobrenih s strani Vlade RS, povečan na 24.851.452 EUR. Kljub temu je bil dosežen visok nivo finančne realizacije, ki je znašal **94,23 % prvotno sprejetega proračuna**, kar je skupno znašalo 23.417.628 EUR.

SPREJETI IN VELJAVNI PRORAČUN TER FINANČNA REALIZACIJA PRORAČUNA V LETU 2023

PREGLEDNICA 3: Sprejeti in veljavni proračun ter finančna realizacija proračuna v letu 2023

SPREJETI PRORAČUN	24.388.555
VELJAVNI PRORAČUN	24.851.452
FINANČNA REALIZACIJA	23.417.628

PREGLEDNICA 4: : Finančna realizacija proračuna v letu 2023

PORABA PRORAČUNA V LETU 2023	%
plače	72,7 %
materialni stroški	4,9 %
investicije in investicijsko vzdrževanje	0,5 %
lastna dejavnost	0,9 %
program geodetskih del	20,9 %
SKUPAJ	100 %

DOSTOP DO DIGITALNIH GEODETSKIH PODATKOV

Geodetska uprava RS ima ključno vlogo pri zagotavljanju dostopnosti do digitalnih prostorskih podatkov različnim uporabnikom. Prostorske podatkovne baze, ki jih vodi in stalno nadgrajuje ter elektronsko poslovanje s prostorskimi informacijami so aktivnosti, s katerimi je oblikovala svojo vlogo na tem področju. Pri tem pa se osredotoča tudi na povezovanje z drugimi deležniki v prostoru, digitalizacijo novih podatkov in varnost dostopa do podatkov ter s tem zagotavlja učinkovito delovanje distribucijskega sistema ter nemoten dostop do podatkov in storitev.

Potreba po digitalnih podatkih Geodetske uprave RS v zadnjih letih narašča. Ta rast se odraža v več trendih, med katerimi izstopajo digitalizacija poslovanja, napredek tehnologije, rast aplikacij in storitev, ki temeljijo na lokacijskih podatkih, urbano planiranje in razvoj ter zakonodajne zahteve.

Na področju geodetsko-informacijske dejavnosti geodetska uprava RS izvaja raznolike naloge:

- izdelava in povezovanje prostorskih podatkovnih baz, vključno z generiranjem lastnih podatkov in povezovanjem z zunanjimi viri
- podpora pri uporabi in deljenju podatkov z internimi in zunanjimi uporabniki ter institucijami
- digitalizacija poslovanja in zagotavljanje informacijske varnosti pri poslovanju z zunanjimi deležniki
- zagotavljanje podatkov o prostoru in nepremičninah ter njihovo arhiviranje
- elektronsko poslovanje s prostorskimi podatki, vključno z izdajo in arhiviranjem geodetskih podatkov ter potrdil
- skrb za strokovno in tehnično vzdrževanje ter razvoj informacijske in telekomunikacijske infrastrukture na Geodetski upravi RS

Geodetska uprava RS omogoča dostop do podatkov različnim uporabnikom, kot so državna uprava, poslovni subjekti, državljanji in strokovna javnost. Z zagotavljanjem stalnega informiranja, nadzora, podpore ter delovanja distribucijskega sistema in elektronskih storitev, Geodetska uprava RS zagotavlja učinkovito uporabo storitev in zadovoljstvo različnih deležnikov.

Preko elektronskih poti in spletnih portalov, kot je **portal Prostor**, Geodetska uprava RS omogoča neprekinjen dostop do geodetskih podatkov. Aplikacije so razvrščene v tri kategorije glede na tip dostopa: **javni dostop (dostop do podatkov za splošno javnost)**, **osebni dostop (dostop do podatkov za posameznike)** in **dostop z registracijo (dostop za registrirane uporabnike)**, kar omogoča prilagojen vpogled v podatke glede na potrebe in zakonsko podprte pravice posameznega uporabnika.

JAVNI DOSTOP omogoča uporabo storitev Geodetske uprave RS in drugih ponudnikov prostorskih podatkov brez registracije. V sklopu javno dostopnih storitev so podatki na voljo preko vpogledovalnikov, javno dostopnih spletnih servisov in aplikacij za prenos ali obdelavo podatkov.

Vpogledi:

- Javni vpogled (JV)
- arhivski javni vpogled na dan 31.3.2020
- vpogled v aktualne cene nepremičnin

- vpogled v evidenco modelov vrednotenja
- iskalnik katastrskih postopkov
- pregledovalnik arhivskih zemljiškokatastrskih načrtov
- dostop do informacij množičnega vrednotenja

Prevzem podatkov:

- Javni Geodetski podatki (JGP)
- metapodatkovni sistem
- spletni programi (SiTraNet, SiVis, SITRIK, 3TRA, ETRS89-SI, ITRS-SI)

OSEBNI DOSTOP omogoča uporabnikom prevzem ali vpogled v podatke o nepremičninah v njihovi lasti, vključno s podatki o (so)lastništvu. Omogočena je tudi izdelava izpisov v PDF formatu. Preko osebnega dostopa lahko uporabniki, na osnovi spletne vloge pridobijo podatke o nepremičninah, ki so v njihovi lasti tudi v digitalni obliki.

Vpogledi:

- osebni vpogled v podatke o lastnih nepremičninah

Prevzem podatkov:

- naročanje nejavnih podatkov

REGISTRIRAN DOSTOP omogoča uporabo aplikacij, servisov in drugih storitev, za katere se mora uporabnik registrirati v varnostno shemo na osnovi spletnega digitalnega potrdila. Storitve registriranega dostopa omogočajo dostop tudi do osebnih in drugih nejavnih podatkov, za kar morajo uporabniki izkazati ustrezno pravno podlago. Dostop do podatkov preko storitev z registracijo je v letu 2023 uporabljalo okrog **2400 registriranih uporabnikov iz 455 različnih organizacij**.

Vpogledi:

- vpogled za registrirane uporabnike

Prevzem podatkov:

- Informacijski sistem ZKGJI
- Omrežje SIGNAL

Urejanje podatkov:

- poročanje v evidenco trga nepremičnin
- Informacijski sistem kataster (ISK)

Sektor za informatiko in izdajanje podatkov na Geodetski upravi RS aktivno zagotavlja podatke o prostoru in nepremičninah ter podporo uporabnikom pri dostopu do teh podatkov. Z upravljanjem aplikativnih rešitev, registracijo uporabnikov ter dodeljevanjem pravic za uporabo spletnih aplikacij in servisov skrbijo za nemoten dostop do podatkov.

PREGLED UPORABE GEODETSKIH PODATKOV

Zagotavljanje dostopnosti do digitalnih prostorskih podatkov je ključno za učinkovito delovanje sodobne družbe. Geodetska uprava RS s svojimi nalogami, storitvami in aplikacijami igra ključno vlogo pri tem, saj omogoča enostaven in varen dostop do podatkov za različne uporabnike, kar prispeva k razvoju in napredku družbe.

Geodetska uprava RS nenehno izboljšuje svoje storitve in omogoča uporabnikom dostop do najnovejših podatkov preko prenovljenih aplikacij, kot sta Javni vpogled (JV) in Javni geodetski podatki (JGP). Poleg tega omogoča dostop do podatkov preko odprtih prostorskih spletnih servisov, kar dodatno olajša uporabo podatkov.

PRENOSI, POIZVEDBE, UPORABNIKI:

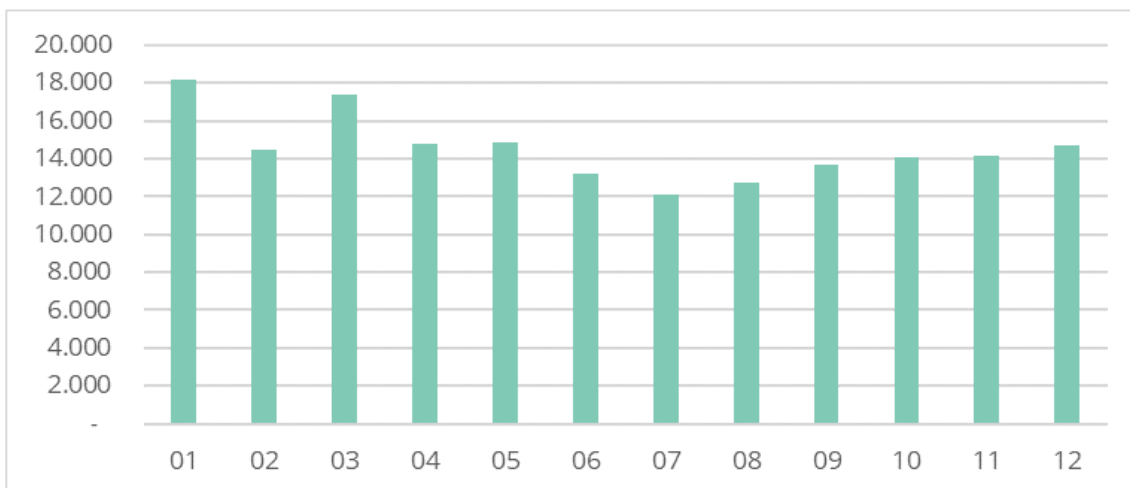
- **skoraj 1,3 milijarde** prenesenih zapisov preko vseh omogočenih dostopov do geodetskih podatkov
- **več kot 60 TB** prenesenih digitalnih geodetskih podatkov
- **skoraj 110.000** uporabnikov portala Prostor
- **več kot 750.000** izdelanih izpisov podatkov o nepremičninah
- **več kot 14.000** izdanih potrdil o nepremičninah s strani Geodetske uprave RS

Leta 2022 je poleg prenovljenih procesov evidentiranja in uvedbe nove informacijske rešitve za kataster nepremičnin začel delovati tudi prenovljeni spletni **portal Prostor**. Ta obnovljeni portal je začel delovati konec julija 2022, medtem ko se je podrobnejša analitika glede dostopa in prenosa podatkov iz novega distribucijskega okolja Geodetske uprave RS začela izvajati maja 2023.

Portal Prostor je v letu 2023 na letni ravni obiskalo **skoraj 110.000 uporabnikov s celega sveta**. Od maja 2023 je bilo **prenesenih skoraj 1,3 milijarde zapisov**, kar ustreza malo **več kot 60 TB podatkov**.

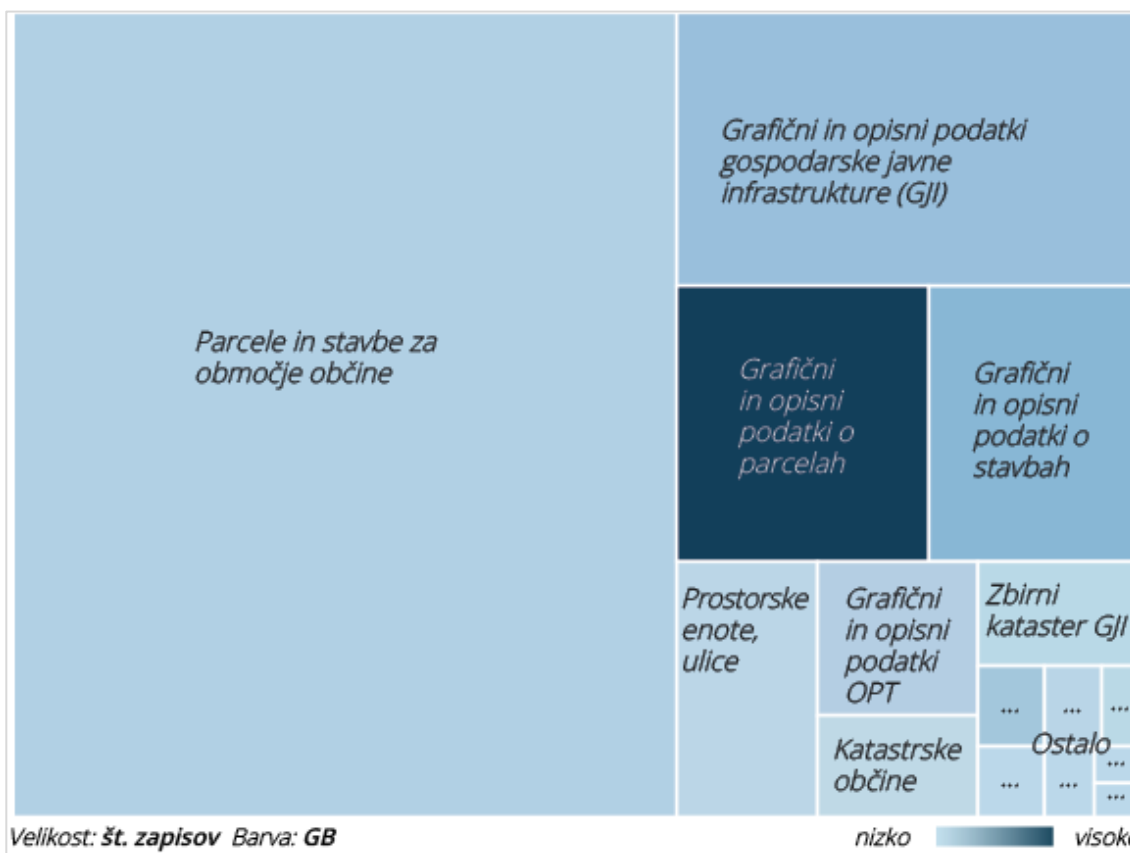

SLIKA 2: Prikaz števila uporabnikov glede na geografski položaj (temnejša barva = višje število uporabnikov)

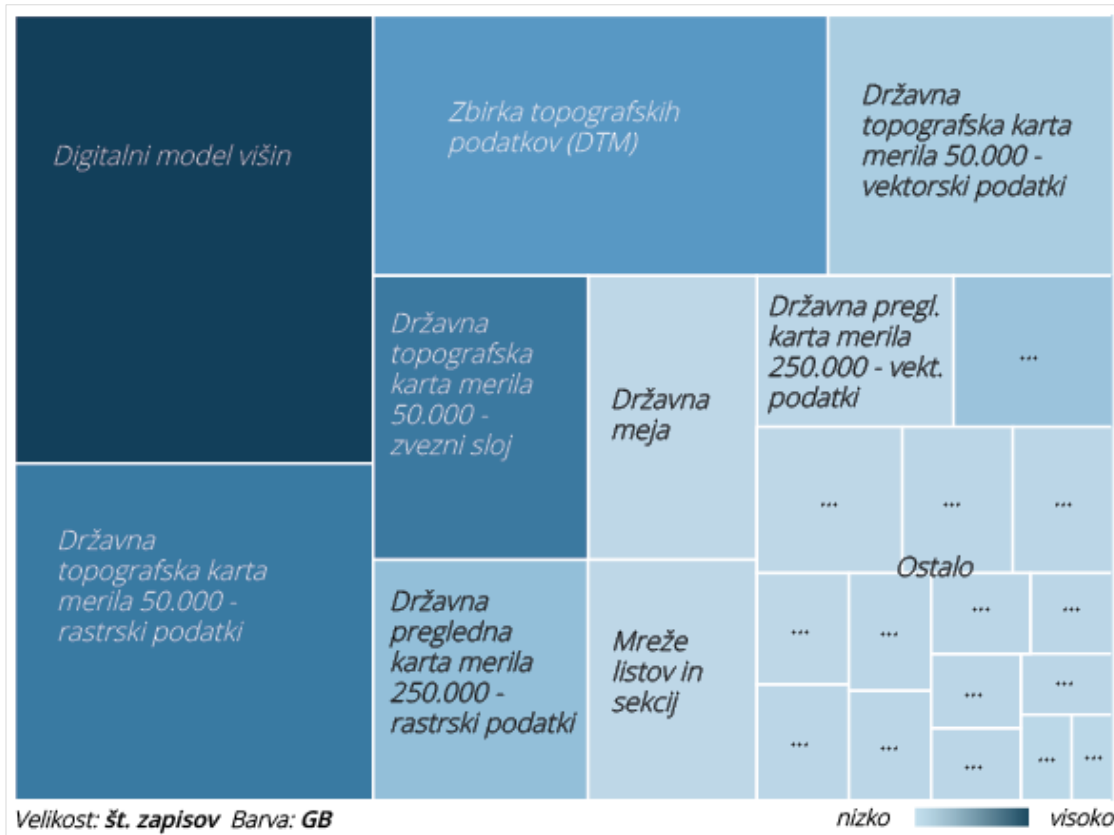
SLIKA 3: Mesečni prikaz skupnega števila uporabnikov portala Prostor

Podrobnejši vpogled v osredni portal za prenos javnih geodetskih podatkov JGP izkazuje, da je pri uporabnikih med tedensko osveženimi podatki že tradicionalno **največje zanimanje za podatke o parcelah**, katerim sledijo podatki o stavbah in podatki o gospodarski javni infrastrukturi.

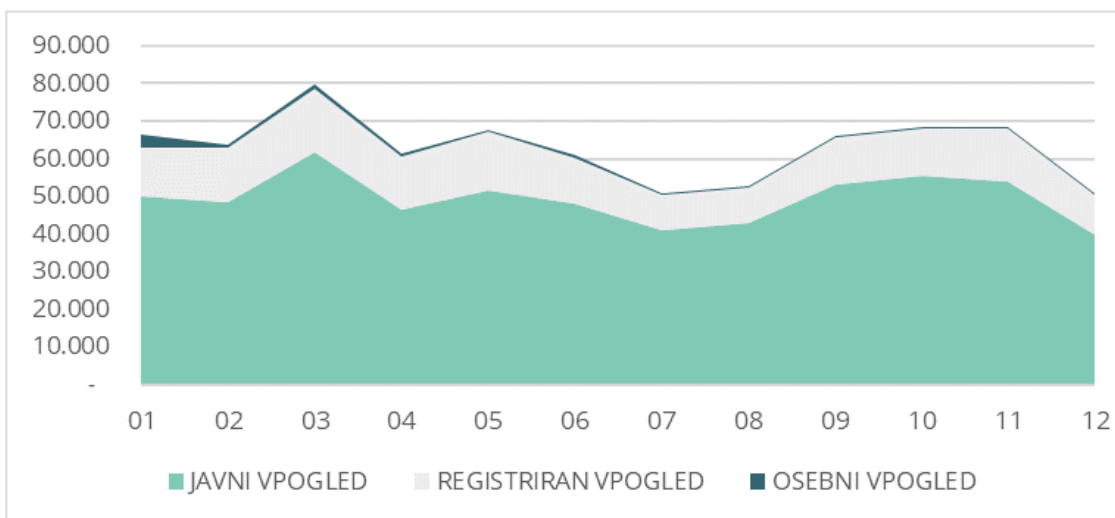
SLIKA 4: Skupen prikaz razmerja med številom zapisov in količino prenesenih podatkov po posamezni vsebini za tedensko osvežene zbirke

Glede na količino prenosov med datotečnimi paketi izstopajo podatki o digitalnem modelu višine in zbirka topografskih podatkov ter topografske in pregledne karte. Skupno je bilo od maja do konca leta 2023 izvedenih skoraj **90.000 paketnih prenosov**.

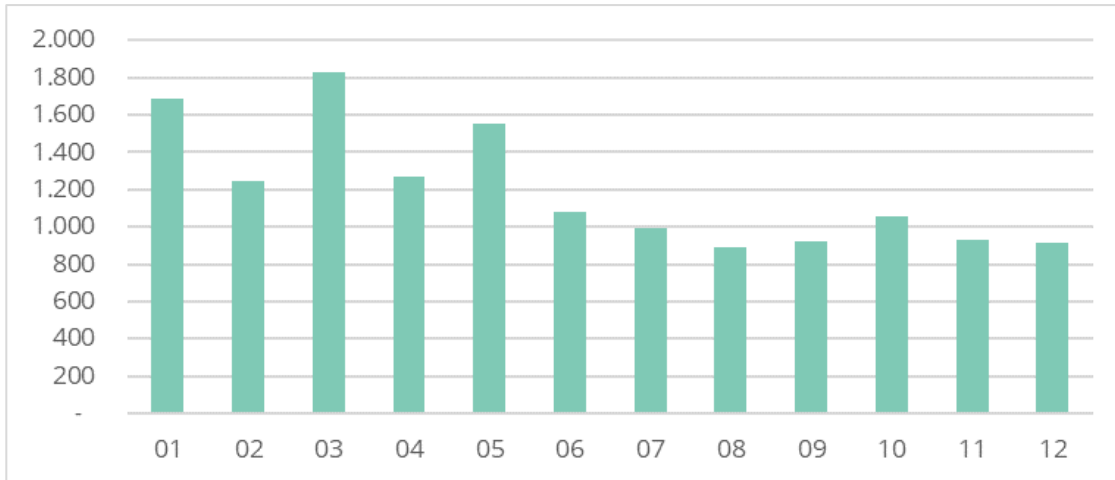
SLIKA 5: Skupen prikaz razmerja med številom zapisov in količino prenesenih podatkov po posamezni vsebini za zbirke, ki se osvežujejo po potrebi

Informativni izpisi iz javnega, osebne ali registriranega vpogleda v podatke Geodetske uprave RS so dober pokazatelj uporabnosti. Leta 2023 je bilo pripravljenih **več kot 750.000 izpisov podatkov o nepremičninah**. Največ izpisov se zaradi največje uporabe pričakovano kreira iz javnega vpogleda (78 %), sledijo izpisi iz registriranega vpogleda (20 %) in iz osebne vpogleda (2 %).

SLIKA 6: Prikaz mesečnega števila izvoženih izpisov o nepremičninah za leto 2023 iz javnega, registriranega in osebne vpogleda

Geodetska uprava RS izdaja tudi različna potrdila o zadnjih vpisanih podatkih o nepremičninah iz katastra nepremičnin in registra naslovov. V letu 2023 je izdala nekaj več kot **14.000 potrdil**. Spodnji graf prikazuje mesečno skupno število izdanih potrdil.

SLIKA 7: Prikaz mesečnega števila izdanih potrdil

KLJUČNE AKTIVNOSTI GEODETSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE V LETU 2023

Skladno s sprejetim programom dela državne geodetske službe za leto 2023 je Geodetska uprava RS izvajala naloge s področja geodezije, topografije, kartografije, evidentiranja nepremičnin, informacijske podpore ter množičnega vrednotenja nepremičnin. Skrbela je za prostorsko infrastrukturo, izvajala upravne in strokovne aktivnosti, sodelovala v razvojnih projektih in koordinirala projekt Zeleni slovenski lokacijski okvir (SLO4D).

Geodetska uprava RS je izvajala številne ključne naloge **na področjih geodezije, topografije, kartografije, evidentiranja nepremičnin, informacijske podpore, distribucije in izdajanja podatkov, množičnega vrednotenja nepremičnin, infrastrukture za prostorske informacije** in se vključevala v delo na razvojnih projektih v okviru **Ciljnih razvojnih programov (CRP)**.

Izvajala je tudi druge **upravne, strokovne in administrativne aktivnosti**, ki skrbijo za njeno nemoteno delovanje in pokrivajo splošna področja kot so **javna naročila, finančno poslovanje, kadrovske in pravne zadeve, izobraževanje in druge skupne naloge organizacijske narave**.

Na podlagi sprejetega »Načrta izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja za leto 2023« je Geodetska uprava RS izvajala izobraževanje in usposabljanje svojih uslužbencev po posameznih strokovnih področjih. Glavni cilj teh aktivnosti je bil nadgraditi znanje, metode in tehnike ter izboljšati uporabo programske opreme in instrumentov za vodenje, vzdrževanje in razvoj sistemov za evidentiranje nepremičnin ter upravljanje zbirk prostorskih podatkov. Poleg tega je bilo izvedeno izobraževanje in dodatno usposabljanje na področju Zakona o upravnem postopku in osvežitveno usposabljanje iz Uredbe o upravnem poslovanju. Organizirana so bila tudi usposabljanja za napredovanje v nazive ter druga individualna usposabljanja po posameznih strokovnih področjih. Večina izobraževanj v letu 2023 je bila izvedena preko spleta, pri čemer je bila zagotovljena tehnična podpora za uspešno izvedbo teh spletnih izobraževanj in strokovnih konferenc, pripravo strokovnih gradiv in publikacij ter izvedbo strokovnih usposabljanj na daljavo.

SLIKA 8: Izobraževanje uslužbencev v Ljubljani

ZELENI SLOVENSKI LOKACIJSKI OKVIR (SLO4D)

Projekt Zeleni slovenski lokacijski okvir (SLO4D), ki se izvaja v obdobju 2021–2026 v okviru Načrta za okrevanje in odpornost (NOO), ima za cilj digitalizacijo procesov in podatkov na področju okolja in prostora v skladu z zahtevami Evropskega zelenega dogovora. Geodetska uprava RS igra ključno vlogo pri koordinaciji projekta, ki se izvaja v sodelovanju z Ministrstvom za naravne vire in prostor (MNVP), Ministrstvom za okolje, podnebje in energijo (MOPE), Agencijo Republike Slovenije za okolje (ARSO) in Direkcijo Republike Slovenije za vode (DRSV).

SLIKA 9: Logotipi sodelujočih organov v projektu SLO4D skupaj z logotipi Načrta za okrevanje in odpornost (NOO), emblema EU z napisom »Financira Evropska unija - NextGenerationEU« in blagovne znamke »I feel Slovenija«

Zaradi obsežnosti je projekt razdeljen na **osem projektnih skupin**, in sicer na dve horizontalni in šest vertikalnih. Organizacijsko shemo projekta sestavlja tudi glavni **Projektni svet**.

SLIKA 10: Organizacijska shema projekta SLO4D

Ena od ključnih nalog Geodetske uprave RS v tem projektu je **vodenje Projektne skupine za geoinformatiko**, ki je odgovorna za povezovanje informacijskih sistemov sodelujočih organov ter koordinacijo in svetovanje pri informatizaciji procesov. Skupina je ključno prispevala k razvoju prostorskih informacijskih sistemov in izboljšanju uporabe geodetskih podatkov, kar vodi k izboljšanju delovanja geoinformacijskih sistemov na nacionalni ravni ter povečanju povezanosti med različnimi organi in institucijami na področju geoinformatike.

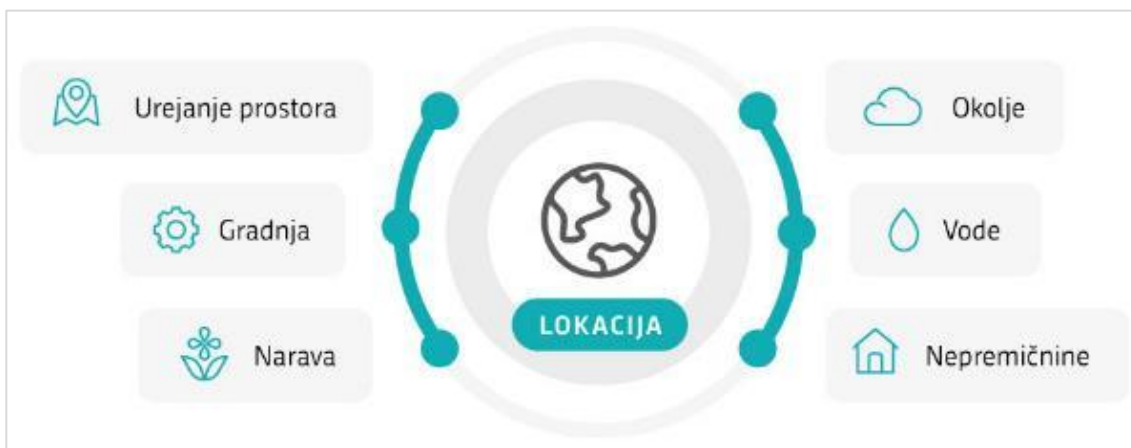
REŠITEV ZA SLOVENSKE RAZVOJNE IZZIVE NA PODROČJU PROSTORA, VODA, NARAVE, OKOLJA IN NEPREMIČNIN

Projekt odgovarja na izzive, ki jih zadnja desetletja prinašajo posledice suburbanizacije in razpršene gradnje. Z digitalizacijo področij prostora, voda, narave, okolja in nepremičnin ter skrbjo za varovanje okolja načrtuje uporabo sodobnih lokacijskih storitev za podporo umeščanju investicij v prostor.

Horizontalna digitalna povezanost prostora, voda, narave, okolja in nepremičnin bo omogočila pametno upravljanje s prostorom kot omejenim naravnim virom ter manjšo pozidanost novih zemljišč in s tem povečano odpornost na podnebne spremembe.

NAČRTOVANI REZULTATI PROJEKTA SLO4D DO 2026

- povezati ključno prostorsko in okoljsko digitalno podatkovno infrastrukturo tako, da bodo med seboj povezani ključni procesi in podatkovne zbirke sistemov prostora, okolja, voda in narave
- odpreti in omogočiti dostope do digitalnih podatkov in storitev
- vzpostaviti okolje za lokacijske in druge storitve
- vzpostaviti četrto komponento državnega koordinatnega sistema kot osnovo za digitalizacijo in zagotoviti manjkajoče digitalne podatke državne prostorske in okoljske podatkovne infrastrukture (topografija, Lidar, gospodarska javna infrastruktura, etažni načrti)

SLIKA 11: Načrtovani rezultati projekta SLO4D

NAČRTOVANE AKTIVNOSTI GEODETSKE UPRAVE RS V OKVIRU PROJEKTA SLO4D DO LETA 2026:

- vzpostavitev četrte dimenzije državnega koordinatnega sistema (uvedba časovne dimenzije)
- razvoj sodobnega državnega topografskega sistema in povezava s sistemom za topografijo in monitoring prostora
- digitalizacija podatkov državnega topografskega modela (DTM) na območjih neažurnih podatkov
- digitalizacija podatkov laserskega skeniranja (Lidar)
- zagotavljanje podatkov satelitskih snemanj Sentinel

- digitalizacija manjkajočih gradbeno inženirskih objektov ter postopek evidentiranja teh objektov
- vektorizacija in vizualizacija etažnih načrtov za potrebe digitalizacije in vizualizacije nepremičnin
- uvedba sistema za zagotavljanje kakovosti katastra
- prenova informacijskega sistema za analitiko in modeliranje v sistemu vrednotenja nepremičnin
- vzpostavitev sistema za prost pretok informacij drugih upravljavcev podatkov ter sistem za upravljanje kakovosti podatkov in storitev
- spodbujanje vseživljenjskega učenja
- povečanje prepoznavnosti in zavedanja širše javnosti o storitvah, ki jih nudijo nepremičninski in prostorski podatki

V sredo, 12. aprila 2023, je na Brdu pri Kranju potekala **Uvodna konferenca projekta Zeleni slovenski lokacijski okvir (SLO4D)**, katere se je udeležilo več kot 200 udeležencev. Geodetska uprava RS igra ključno vlogo pri izvajanju projekta, ki bo omogočil boljše upravljanje s prostorom ter prispeval k uresničevanju evropskega zelenega dogovora.

SLIKA 12: Generalni direktor Geodetske uprave RS, med nagovorom na uvodni konferenci projekta SLO4D

NA GEODETSKI UPRAVI RS SE PROJEKT SLO4D IZVAJA ZNOTRAJ PETIH VSEBINSKIH PODROČIJ:

- INFRASTRUKTURA ZA PROSTORSKE INFORMACIJE
- DRŽAVNI KOORDINATNI SISTEM
- DRŽAVNI TOPOGRAFSKI SISTEM
- 3D KATASTER
- MNOŽIČNO VREDNOTENJE NEPREMIČNIN

V letu 2023 je Geodetska uprava RS znotraj projekta SLO4D izvajala obsežen niz aktivnosti z namenom izboljšanja kakovosti, natančnosti in dostopnosti prostorskih podatkov ter infrastrukture za njihovo upravljanje. Med temi aktivnostmi so bile:

→ GRADITEV SKUPNE PROSTORSKE IN OKOLJSKE DIGITALNE PODATKOVNE INFRASTRUKTURE TER PRIPRAVA AKCIJSKEGA NAČRTA NA RAVNI DRŽAVE

Povezovanje različnih ustanov in virov podatkov je nepogrešljivo za izboljšanje učinkovitosti procesov ter kakovosti in razpoložljivosti prostorskih informacij. Skupna infrastruktura nam omogoča boljše upravljanje, načrtovanje in sprejemanje odločitev na vseh ravneh v državi.

Aktivnosti vključujejo preverjanje, dopolnjevanje ali novo modeliranje ključnih poslovnih procesov na področjih nepremičnin, prostora, okolja in voda, identifikacijo medsebojnih odvisnosti in povezav ter vzpostavitev generalnega procesnega modela.

Poleg tega se identificirajo skupni gradniki za informacijske sisteme, vzpostavita se prototipni spletni portal in sistem za validacijo podatkov, oblikujejo se strategija, akcijski načrt IPI ter strateški načrt krožnega gospodarjenja s prostorom. Projekt tudi skrbi za opolnomočenje deležnikov ter učinkovito promocijo rezultatov.

→ DELOVANJE CENTRA ZNANJA IN PESKOVNIKA ZA NOVE TEHNOLOGIJE

Z vzpostavitvijo Centra znanja se spodbujata inovativnost ter prenos znanja na področju geodezije in prostorskega načrtovanja, kar pripomore k uvedbi novih tehnologij in metod v prakso. Peskovnik za nove tehnologije pa omogoča preverjanje in ocenjevanje rešitev ter napredno oblikovanje uporabniških izkušenj za aplikativne rešitve, kar je ključno za uresničitev strateških ciljev digitalizacije na področju geoinformatike.

Center znanja je namenjen rednemu usposabljanju na področju geoinformatike, novih tehnologij in prostorskih podatkov ter organizaciji in koordinaciji specializiranih usposabljanj in izobraževanj. Vzpostavljena bo informacijska platforma za izvedbo izobraževanj, baza znanja ter promocija in evalvacija učinkovitosti izobraževalnih vsebin.

Peskovnik za nove tehnologije je ključno okolje, kjer se preverjajo ideje, standardi, napredne tehnologije in vsebinski izdelki, kar omogoča ocenjevanje rešitev in napredno oblikovanje uporabniških izkušenj za aplikativne rešitve, kar bo prispevalo k doseganju ciljev strateškega načrta digitalizacije eMOP.

→ PRIDOBIVANJE DOKUMENTACIJE ZA IZGRADNJO DVEH DODATNIH TOČK 0. REDA ZA POTREBE VZPOSTAVITVE ČETRTE KOMPONENTE DRŽAVNEGA KOORDINATNEGA SISTEMA

Nadgradnja obstoječe kombinirane geodetske mreže 0. reda je ključna za povečanje natančnosti prostorskih podatkov, kar omogoča bolj zanesljive in natančne geodetske meritve.

V sklopu nalog, povezanih z nadgradnjo kombinirane geodetske mreže 0. reda, so bile izvedene izmere mikromrež na obstoječih petih točkah 0. reda (Šentvid pri Stični, Areh, Korada, Kog in Prilozje), analiza stanja mreže, študija za izbor novih lokacij ter priprava projektne dokumentacije za gradnjo dveh novih točk.

Gradnja točk Javorniški Rovt nad Jesenicami in Livade nad Izolo se je začela v letu 2023. Obe glavni točki z bočnimi zavarovanji in ustrezno infrastrukturo bosta zgrajeni v sredini leta 2024. Po zaključku gradbenih del na novih točkah se načrtuje nabava in namestitev ustrezne merilne geodetske opreme.

→ IZVEDBA PRVEGA SKLOPA NOVEGA CIKLIČNEGA LASERSKEGA SKENIRANJA SLOVENIJE (CLSS) ZA 1/3 OBMOČJA DRŽAVE

Redno ciklično lasersko skeniranje Slovenije omogoča pridobivanje visokokakovostnih lidarskih podatkov, aerofotografij ter specifičnih topografskih izdelkov za celotno državo, kar zagotavlja aktualne in natančne prostorske informacije za različne namene, vključno z načrtovanjem, upravljanjem in odločanjem v primerih naravnih nesreč.

V letu 2023 se je pričelo izvajati ciklično lasersko skeniranje Slovenije (CLSS), ki bo predvidoma s 3-letnim ciklom zagotavljalo visokokakovostne lidarske podatke, aerofotografije ter specifične topografske izdelke za celotno državo. Zaradi avgustovskih poplav na prizadetih območjih (Celje, Velenje) je bil predčasno izveden zajem podatkov, ki je bil prvotno načrtovan za leto 2024. Podatki za ti območji in večino območja Kamnik so bili zajeti z večjo gostoto točk (20 točk/m²). Za območja, kjer so bili načrtovani ukrepi po poplavah, so bili s koridorskim načinom zajema zajeti podatki z zelo veliko gostoto (40 točk/m²). Zajem podatkov za vsa štiri predvidena območja (Ljubljana, Kočevje, Novo mesto in Kamnik) je zaključen.

→ 3D KATASTER – ETAŽNI NAČRTI, BIM, KAKOVOST PODATKOV IN GRADBENO INŽENIRSKI OBJEKTI

V projektu 3D katastra se izvajajo ključni koraki za digitalizacijo in nadgradnjo podatkovnih sistemov, ki omogočajo boljšo integracijo, kakovost in učinkovitost pri upravljanju stavb, gradbeno inženirskih objektov ter katastra nepremičnin.

Projekt vključuje vektorizacijo dela etažnih načrtov, kar izboljšuje kakovost podatkov o stavbah in omogoča povezljivost z modernimi gradbenimi metodami, kot je Building Information Modeling (BIM). V letu 2023 je bilo vektoriziranih 2897 etažnih načrtov stavb z 20 ali več deli.

Nadgradnja informacijske rešitve katastra za obvladovanje 3D podatkov je vključevala vzpostavitev infrastrukture za vključevanje 3D podatkov, izdelavo primerov etažnih načrtov in BIM modelov ter funkcionalnosti za učinkovito delo s 3D podatki.

Na področju gradbeno inženirskih objektov (GIO) se je izvedlo modeliranje procesov za evidentiranje GIO in priprava predlogov zakonodajnega okvira, dela se bodo nadaljevala v letu 2024.

Izvajala se je nadgradnja informacijskega sistema zbirnega katastra GIO ter vzpostavitve evidence GIO, izvedla se je tudi nadgradnja podatkovnega modela zbirnega katastra GIO. Nadgradnja postopkov za evidentiranje se pričakuje v letu 2024.

Vzpostavljen je sistem in zasnova aplikacije za spremljanje kakovosti podatkov katastra nepremičnin, ki bo dostopna v prvi polovici leta 2024. Pripravljen je bil tudi osnutek metodologije pridobivanja podatkov gradbeno inženirskih objektov – zaključek je predviden v letu 2024.

→ **PRIPRAVA IZHODIŠČ ZA POSODOBITEV DRŽAVNEGA TOPOGRAFSKEGA SISTEMA (DTS)**

Posodobitev državnega topografskega sistema je ključna za zagotavljanje natančnih geodetskih podatkov, ki so bistveni za različne javne in zasebne dejavnosti, vključno z urbanističnim načrtovanjem, infrastrukturnimi projekti, varstvom okolja ter katastrom nepremičnin. Sodoben DTS omogoča boljše upravljanje zemljišč, sprejemanje boljših odločitev ter povečuje učinkovitost pri izvajanju projektov.

Za posodobitev državnega topografskega sistema je bilo izvedenih več nalog. Izveden je bil zajem topografskih podatkov skupaj z izvedbo testnega vzdrževanja podatkov hidrografije. Izvedeno je bilo testno poševno aerofotografiranje (PAF) in izdelan vpogledovalnik v podatke PAF. Pripravljen je bil model novega načina vzdrževanja topografskih podatkov, v sklopu katerega je bila preizkušena tudi metoda globokega učenja za evidentiranje prometnic. Pripravljen je bil predlog trirazsežnostnega evidentiranja objektov po zgledu v drugih državah ter predlog skupnega vzdrževanja stavb v katastru nepremičnin in državnem topografskem modelu (DTM). Rezultati vseh izvedenih nalog bodo služili kot izhodišče za nadaljnje izboljšave in optimizacijo sistema.

→ **DOPOLNITEV ORODJA ZA MODELIRANJE V OKVIRU SISTEMA MNOŽIČNEGA VREDNOTENJA NEPREMIČNIN**

Izboljšano orodje za modeliranje bo izboljšalo natančnost in zanesljivost ocen vrednosti nepremičnin, omogočilo boljšo prilagodljivost modelov vrednotenja glede na specifične lastnosti nepremičnin ter povečalo učinkovitost in zmogljivost sistema množičnega vrednotenja.

Za dopolnitev orodja za modeliranje v okviru sistema množičnega vrednotenja nepremičnin je potrebno izdelati nove funkcionalnosti, ki omogočajo natančnejše in celovitejše modeliranje vrednosti nepremičnin na podlagi različnih parametrov, vključno s prilagodljivimi modeli vrednotenja, boljšim zajemanjem in obdelavo podatkov ter izboljšanimi analitičnimi orodji za napovedovanje vrednosti.

→ **VZPOSTAVITEV TEHNIČNIH POGOJEV ZA DELOVANJE KLICNEGA CENTRA ZA PODPORO UPORABNIKOM**

Zagotavljanje podpore uporabnikom pri uporabi prostorskih podatkov je ključno za njihovo učinkovito uporabo in razumevanje.

Geodetska uprava RS si prizadeva ohraniti trend reševanja upravnih zadev na področju evidentiranja nepremičnin na 10 % višji ravni od pričakovanega priliva novih zadev.

Načrtovana je prilagoditev organizacijske strukture in sistemizacija delovnih mest ter vzpostavitev klicnega centra in baze znanja, kar bo izboljšalo interakcijo s strankami.

Navedeni ukrepi bodo izvedeni z lastnimi kadri.

→ DELOVANJE SKUPNE PROJEKTNE PISARNE IN IZVAJANJE KONTROL NA PROJEKTU SLO4D

Projektna pisarna je odgovorna za koordinacijo nalog, učinkovito vodenje ter nadzor nad izvajanjem dejavnosti na projektu, kar je ključno za uspešno izvedbo, vključuje tudi promocijo ter informiranje o projektu.

AKTIVNOSTI NA OSTALIH DELOVNIH PODROČJIH GEODETSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

- GEODEZIJA, TOPOGRAFIJA, KARTOGRAFIJA
- MNOŽIČNO VREDNOTENJE NEPREMIČNIN
- EVIDENTIRANJE NEPREMIČNIN
- INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA, IZDAJANJE PODATKOV IN INFRASTRUKTURA ZA PROSTORSKE INFORMACIJE

NA PODROČJU GEODEZIJE, TOPOGRAFIJE IN KARTOGRAFIJE so bile v letu 2023 izvedene številne aktivnosti, ki so prispevale k natančnosti in kakovosti prostorskih podatkov ter prostorskih informacijskih sistemov.

Področje **državnega geodetskega referenčnega sistema** obsega redne dejavnosti, s katerimi Geodetska uprava RS zagotavlja geodetske strokovne smernice in tehnične okvire za natančno umeščanje prostorskih podatkov v prostor. Preko stalno delujočih postaj GNSS (angl. Global Navigation Satellite System) in državnih geodetskih točk se zagotavlja kakovostno izveden državni koordinatni sistem, ki omogoča natančno določanje položaja objekta ali pojava v prostoru. Naše ozemlje je povezano tudi z evropskim koordinatnim referenčnim sistemom. Izvaja se redno vzdrževanje tako horizontalnih kot vertikalnih komponent državnega koordinatnega sistema.

V letu 2023 je bila opravljena obsežna dejavnost na področju **državne geodetske infrastrukture**. Zagotovljeno je bilo nemoteno delovanje državnega GNSS omrežja SIGNAL in mreže 0. reda, vključno z vzdrževanjem strojne in programske opreme ter nujnimi nadgradnjami dveh postaj GNSS. Služba za GNSS je izvajala operativno delovanje obeh omrežij, vključno vzdrževanje postaj, administracijo omrežij ter tehnično podporo uporabnikom. Analitični del delovanja obeh omrežij je vključeval izračunavanje dnevni

koordinat, časovnih vrst in vektorjev hitrosti. Za potrebe vzpostavitve četrte komponente državnega koordinatnega sistema je bila pridobljena projektna gradbena dokumentacija za izgradnjo dveh novih točk mreže 0. reda. Na točki Javorniški rovt nad Jesenicami je v letu 2023 že potekala gradnja, dokončanje je načrtovano v 2024. Sledi namestitev ustrezne geodetske merske opreme in testna vključitev v omrežje. **Geodetska mreža 0. reda** predstavlja hrbtenico državnega prostorskega koordinatnega sistema, v naravi jo predstavljajo najkakovostnejše državne geodetske točke, na katerih se kontinuirano izvajajo geodetska opazovanja. Visoka natančnost meritev na točkah te mreže omogoča spremljanje in modeliranje časovno odvisnih sprememb v prostorskem referenčnem sistemu, ki so posledica delovanja tektonike (geodinamike).

SLIKA 13: Meritve mikromreže na točki 0. reda Korada

V letu 2023 je bila izvedena stabilizacija in izmera novih geodetskih točk v obmejnem pasu za prihodnjo implementacijo arbitražne meje z Republiko Hrvaško, skupaj z manjšimi prilagoditvami aplikacije za vodenje centralne evidence geodetskih točk. Izvajale so se tudi meritve nivelmanskih poligonov z namenom izboljšave višinskih podatkov. Vzporedno so potekali redno vzdrževanje, nadgradnja in popravilo opreme ter geodetskih instrumentov za izvajanje terenskih meritev. Izvajal se je tudi vpis v register kulturne dediščine za izbrana geodetska znamenja ter več razvojnih projektov, med katerimi so bili CRP »Razvoj državnega višinskega transformacijskega modela«, CRP »Care4SIGNAL – Ocena tveganja motenj signalov GNSS« in ARP »Geodetska znamenja kot materialni pričevalci razvoja geodetskih mrež«.

Operativna izvedba meritev je vključevala več kot 1200 človek/dni terena, kjer so bile izvedene različne meritve za vzdrževanje državnega koordinatnega sistema. Med temi merilnimi aktivnostmi so bile izmerjene dvojne nivelmanske linije visoke natančnosti, opravljene dvojne GNSS-RTK meritve (angl. Global Navigation Satellite System – Real-Time Kinematic (RTK tehnologija omogoča izvajanje geodetskih meritev v realnem času z visoko natančnostjo.)) na kontrolnih točkah, izmerjene geodinamične točke ter obnovljene nekatere trigonometrične točke I. reda. Poleg tega je bilo izmerjenih več tehničnih poligonov za zagotovitev geodetske osnove na prioritetnih območjih ob meji z Republiko Hrvaško. Opravljeno je bilo tudi pregledovanje in merjenje trigonometričnih točk nižjih redov ter dopolnjevanje topografij. Prav tako so bile izvedene meritve za verifikacijo zemljiškokatastrskih točk in izboljšavo katastra. Periodična kontrola in vzdrževanje mejnih znamenj na državnih mejah sta bila izvedena skladno z načrtom. Za izvajanje terenskih del so bila nabavljena ustrezna osebna zaščitna sredstva, poleg tega pa je bilo organizirano tudi izobraževanje sodelavcev Urada za geodezijo.

SLIKA 14: Niveliranje

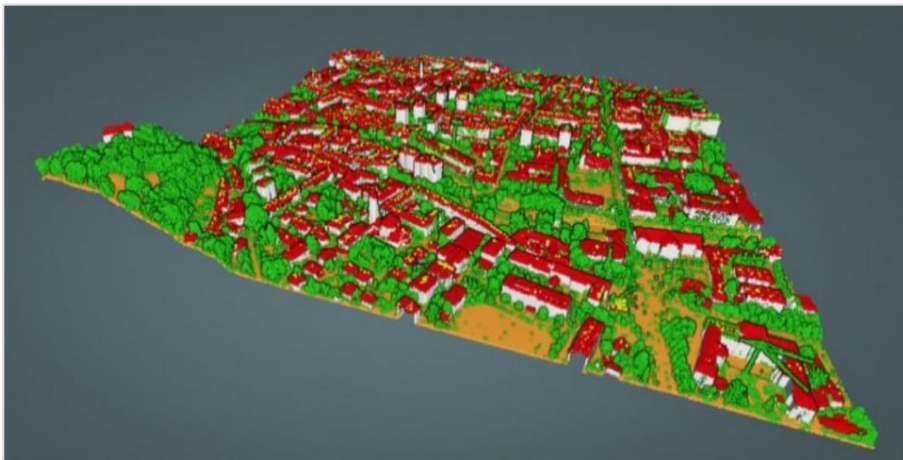
SLIKA 15: Meritve na trigonometrični točki I. reda Malija

Zaradi obsežnih poplav, ki so Slovenijo prizadele v avgustu 2023, so bile potrebne nekatere **prioritetne aktivnosti, povezane s čimprejšnjo odpravo posledic po poplavah**. Izvajalo se je prioriteto lasersko skeniranje prizadetih območij z večjo gostoto točk s ciljem identificirati spremembe, ki so se zgodile zaradi poplav, kar je ključno za obnovo in načrtovanje preventivnih ukrepov. Izvajal se je pregled reperjev (višinskih točk), ki so pomembni za določanje nadmorske višine. Obseg tega dela zajema pregled in eventualno sanacijo približno 100 kilometrov nivelmana in je ključen za obnovo geodetske mreže. Izvajali so se pregledi mejnih znamenj na območjih, ki so bila prizadeta zaradi poplav, zlasti na meji z Avstrijo, kar je ključno za obnovo mejne infrastrukture in ohranjanje natančnosti meje med državama.

Državni topografski sistem zagotavlja položajne in opisne podatke o fizičnem zemeljskem površju in objektih ter državne karte za ozemlje Republike Slovenije. Sestavljajo ga topografski podatki (podatki o reliefu, hidrografiji, pokritosti tal, zgradbah, prometni infrastrukturi in drugih objektih), zemljepisna imena, podatki daljinskega zaznavanja (aerofotografije, ortofoto, posnetki laserskega skeniranja) in državne topografske in pregledne karte. Tehnologije daljinskega zaznavanja omogočajo pridobivanje visoko

kakovostnih slik terena in objektov iz zraka ali vesolja, kar je ključno za izdelavo in vzdrževanje topografskih podatkov in kart ter vseh drugih prostorskih podatkov. Podatki državnega topografskega sistema so osnova za navigacijo, turizem, urbanistično načrtovanje, varnostne operacije in številne druge dejavnosti.

Na področju kartografije in topografije so bili obnovljeni **topografski podatki** objektnih področij zgradbe, prometna omrežja in raba prostora **na območju 52 listov razdelitve v merilu 1 : 5000**, vzpostavljeni so bili podatki pokritosti tal v državnem topografskem modelu za tretjino Slovenije (vzhodni del) ter izvedena testna izdelava topografije stavb iz podatkov laserskega skeniranja in poševnega aerofotografiranja. Na področju **daljinskega zaznavanja** je bilo izvedeno aerofotografiranje za obnovitev digitalnega modela reliefa (DMR1) in izdelavo ortofota za tretjino območja Slovenije (zahodni del). Izvajal se je tudi nadzor kakovosti izdelkov cikličnega aerofotografiranja in laserskega skeniranja Slovenije (skeniranje se je izvajalo pod okriljem načrta za okrevanje in odpornost NOO).

SLIKA 16: Klasificiran oblak točk iz podatkov laserskega skeniranja

Izdelani so bili **metodologija in testni primeri geodetskih načrtov** ter informacijska rešitev za podporo naročanja geodetskih načrtov in dostopa do izdelkov, ki bodo izdelani v sklopu izdelave geodetskih načrtov.

Komisija za standardizacijo **zemljepisnih imen** je na podlagi Zakona o določanju območij ter imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb (Uradni list RS, št. 25/2008) odločala o ustreznosti poimenovanj ulic in naselij ter zastopala Slovenijo na področju zemljepisnih imen pri Združenih narodih. Na področju zemljepisnih imen se je izvajala naloga CRP »Standardizacija hidronimov v registru zemljepisnih imen«, v sklopu katere je bil izveden zemljepisni in jezikoslovni pregled imen vodnih teles, hidronimi pa so bili v pregled poslani tudi vsem slovenskim občinam.

Nadaljevalo se je tudi vzdrževanje **državnih in vojaških topografskih kart** v merilu 1 : 50.000 (DTK/VTK 50) po obnovljenem redakcijskem načrtu. Obnovljene so bile vse državne pregledne karte, poleg tega so bili pripravljene podatki za evropske zbirke podatkov EuroBoundaryMap in EuroRegionalMap.

Posebne naloge na področju **kartografije in topografije za potrebe Ministrstva za obrambo** vključujejo izdelavo in tisk 15 sistemskih listov NATO interoperabilne Vojaške topografske karte 1 : 25.000 (VTK 25) ter dopolnitev redakcijskega načrta. Prav tako je bila izvedena vsebinska posodobitev in tisk VFR vojaške letalske navigacijske karte RS 1 : 250.000 (VFR 250).

Na področju **vzdrževanja državne meje** z Italijo, Avstrijo in Madžarsko so bile izvedene načrtovane naloge, ki so jih določile meddržavne komisije. Opravljeni so bili redni pregledi mejnih znakov ter dodatna dela, kot

so urejanje mejnih znakov in merilna dela ter čiščenje vegetacije. Na meji z Republiko Hrvaško so se izvajala dela za pripravo geodetske osnove za demarkacijo meje, s poudarkom na obdelavi terenskih podatkov in interpretaciji poteka meje v šestih katastrskih občinah.

SLIKA 17: Meritve na državni meji z Italijo

SLIKA 18: Vzdrževanje mejnih znamenj

NA PODROČJU MNOŽIČNEGA VREDNOTENJA NEPREMIČNIN se je v letu 2023 nadaljevalo vzdrževanje sistema množičnega vrednotenja in prilagajanje za uspešno podporo izvajanju zakonsko predpisanih postopkov. Kljub zamiku rokov zaradi zakona o začasnih ukrepih za omilitev posledic COVID-19, je bil urad zavezan izvajati vse naloge po ZMVN-1. To vključuje **spremljanje trga nepremičnin, izdelavo analiz ter prilagoditev modelov vrednotenja po potrebi**.

Obdelava podatkov o trgu nepremičnin je potekala redno, pri čemer so bile posebno upoštevane kupoprodaje in najemni posli za poslovne nepremičnine. Empirično stanje trga je bilo prikazano v **letnem poročilu za leto 2022 in polletnem poročilu za leto 2023**.

SLIKA 19: Naslovnici Letnega poročila za leto 2022 in Polletnega poročila za leto 2023 o slovenskem nepremičninskem trgu

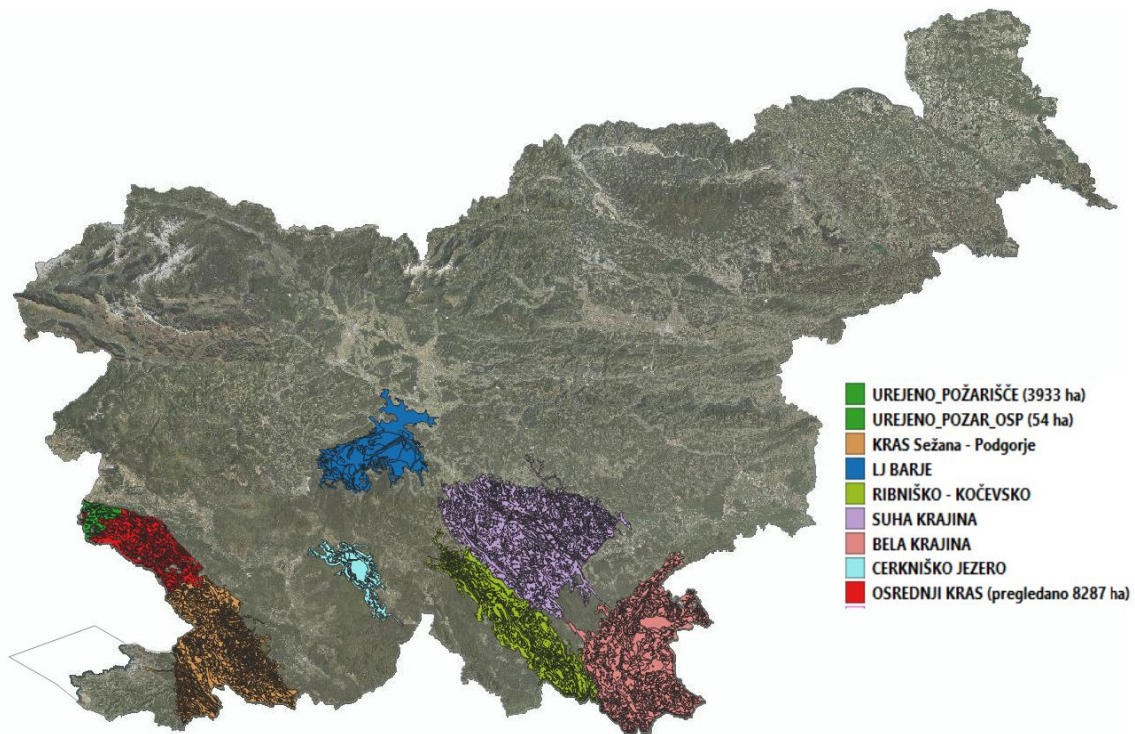
Poleg tega so bili v letu 2023 dokončno oblikovani in umerjeni novi modeli vrednotenja nepremičnin ter pripravljene za postopek poskusnega izračuna. Redno so se izračunavale spremembe na trgu nepremičnin in vzdrževale vse evidence množičnega vrednotenja, seveda ob upoštevanju sredstev in kadrov.

Nadalje so bila izvedena številna strokovno-tehnična opravila, npr. analitična podpora v povezavi z izvajanjem stanovanjske politike. Začele so se dejavnosti za **uporabo umetne inteligence (UI)** v sistemu množičnega vrednotenja nepremičnin, ki omogoča napredno analizo in obdelavo transakcij nepremičnin ter napovedovanje vrednosti nepremičnin na posamezen datum. Umetna inteligenca se uporablja tudi za časovno prilagajanje cen na trgu nepremičnin in ekstrapolacijo podatkov, kar omogoča bolj realistične napovedi vrednosti nepremičnin v prihodnosti. Poleg tega lahko UI pomaga pri coniranju in niveliranju, pri čemer upošteva različne dejavnike, kot so socialno-ekonomski podatki, geometrija terena, topologija naravnih in umetnih ovir. Na podlagi teh podatkov predlaga ustrezne modele vrednotenja, ki ustrezajo aktualnemu stanju na trgu nepremičnin.

Razvoj sistema generalnega vrednotenja, baze evidence vrednotenja in evidence modelov vrednotenja je potekal s ciljem izboljšanja delovanja in prilagajanja novim izzivom na trgu nepremičnin. Hkrati je potekala tudi priprava na izvajanje Informacijskega sistema za analitiko in modeliranje, ki bo omogočil boljšo analitično podporo in optimizacijo postopkov vrednotenja.

NA PODROČJU EVIDENTIRANJA NEPREMIČNIN so Urad za nepremičnine in območne geodetske uprave izvajali redne postopke, ki so vključevali tako osnovno vodenje evidenc in vzdrževanje kot tudi aktivnosti za izboljšanje kakovosti podatkov. Zagotovljena je bila tudi informacijska podpora delovanju katastra nepremičnin, registra prostorskih enot in zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture.

V letu 2023 so bile izvedene različne dejavnosti za **izboljšanje podatkov v katastru nepremičnin**. Opravljene so bile kontrole podatkov in odprava napak ter neskladij, ki so se pojavila med migracijo podatkov ali v začetnem obdobju delovanja informacijskega sistema kataster (ISK). Dodatno so bili tudi nekateri arhivski podatki migrirani v podatkovno bazo ISK. Za nemoteno delovanje in uporabo informacijskega sistema kataster je bila zagotovljena tehnična pomoč skupini za urejanje podatkov v XML obliki ter sodelovanje pri zagotavljanju pomoči uporabnikom. Poleg tega je potekalo periodično usklajevanje meja občin iz registra prostorskih enot z mejami parcel iz katastra nepremičnin. Prav tako je bila izvedena primerjava neevidentiranih ali spremenjenih stavb z avtomatsko klasifikacijo, ki je bila izvedena z uporabo podatkov cikličnega aerofotografiranja (CAS – za območje 1072 listov TTN5) in laserskega skeniranja Slovenije (LSS). V sklopu vzdrževanja grafičnega sloja območij enakih bonitet se je izvajal pregled posebnih vplivov (predvsem skalovitost). V letu 2023 je bil pregled izveden na delu območja Krasa (skupno okvirno 50.000 ha).

SLIKA: Prikaz območij, ki so predmet pregleda posebnih vplivov v letu 2023 in 2024

Zaključena so bila raziskovalna dela (CRP 2021), pri katerih so bila izdelana končna poročila in predstavitev rezultatov, ki so zajemala teme: »Povezljivost prostorskih podatkov uradnih evidenc s podatki katastra nepremičnin«, »Večjezični slovar za področje geoinformatike« ter »GeoBIM in državni geodetski podatki«. Na področju zagotavljanja **ITK, geodetske in splošne infrastrukture** so bile izvedene dopolnitve in nadgradnje Informacijskega sistema kataster (IR delovodnik in IR kataster), ki zagotavljajo delovanje programskih rešitev v skladu s potrebami tekočega poslovanja in uporabniškimi izkušnjami na vseh ravneh delovanja, tako za zunanje uporabnike, kot so geodetska podjetja, projektanti in sodni izvedenci, kot za uslužbenke Geodetske uprave, ki vodijo in izvajajo katastrske postopke.

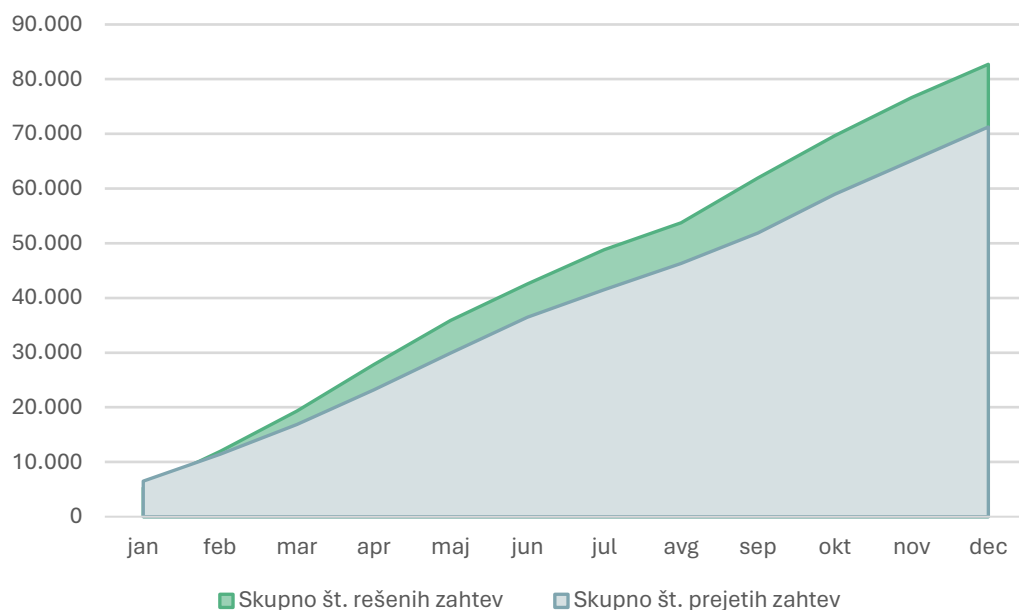
Zagotovljeno je bilo tudi tekoče poslovanje **vodenja in vzdrževanja zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture**, ki je vključevalo evidentiranje objektov gospodarske infrastrukture v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture in vpis omrežnih priključnih točk (OPT). V letu 2023 je bilo prejetih 1322 elaboratov za vpis objektov in 72 elaboratov za vpis omrežnih priključnih točk. S tem se je izboljšala natančnost evidenc in omogočilo učinkovito upravljanje z infrastrukturnimi podatki, kar je ključnega pomena za razvoj in načrtovanje infrastrukturnih projektov.

Ena ključnih nalog Geodetske uprave RS je **vodenje upravnih postopkov na zahtevo strank**. Z uveljavitvijo nove informacijske rešitve katastra nepremičnin je Geodetska uprava RS začela voditi podatke o parcelah, stavbah in delih stavb v enotni evidenci. Uveden je bil enoten postopek, imenovan **»katastrski postopek«**, kjer tehnični del izvajajo geodetska podjetja, upravni del pa uslužbenci Geodetske uprave RS, pri čemer je bila že pred tem odpravljena krajevna pristojnost pri reševanju zadev. Zahvaljujoč elektronskemu poslovanju je Geodetska uprava RS v letih 2022 in 2023 zagotovila **reševanje upravnih zadev v okviru zakonsko določenih rokov**, kar želi ohraniti tudi v prihodnje. Priliv zadev ni več odvisen od sezonskega izvajanja geodetskih storitev, saj se izvajajo kontinuirano vse leto. Izdajanje potrdil se med letom bistveno ne spreminja in se postopoma zmanjšuje, saj Geodetska uprava RS preko distribucijskega sistema – javno dostopnih vpogledovalnikov in spletnih storitev – zagotavlja izdajanje podatkov uporabnikom, medtem ko državni organi lahko neposredno dostopajo do podatkov za vodenje svojih postopkov. V letu 2023 je bilo **rešenih 82.723 zahtev**, vloženih s strani strank, ter **prejetih 71.266 zahtev**. Izdanih je bilo **14.304 potrdil**, kar kaže na aktivno delo in odzivnost Geodetske uprave RS na zahteve strank za urejanje podatkov v katastru nepremičnin. Takšna prilagodljivost in učinkovitost v vodenju upravnih postopkov omogočata dosledno vzdrževanje in ažuriranje evidenc ter zagotavljanje natančnih podatkov za javnost in uporabnike.

TABELA: Preglednica rešenih in vloženih zahtev ter izdanih potrdil v letu 2023

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec	Skupaj
REŠENE ZAHTEVE	5.270	6.665	7.373	8.483	8.079	6.661	6.276	4.903	8.194	7.762	6.988	6.069	82.723
PREJETE ZAHTEVE	6.527	4.885	5.473	6.321	6.684	6.598	5.011	4.796	5.592	7.042	6.190	6.147	71.266
IZDANA POTRDILA	1.690	1.246	1.827	1.272	1.550	1.083	990	874	871	1.059	929	913	14.304

Povečanje učinkovitosti pri reševanju zahtev strank odraža dosledno in učinkovito delo Geodetske uprave RS pri vodenju upravnih postopkov ter zagotavljanju natančnih in ažurnih podatkov v katastru nepremičnin.

SLIKA 20: Prikaz skupnega števila rešenih zadev in prejetih zadev

NA PODROČJU INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE IN IZDAJANJA PODATKOV TER INFRASTRUKTURE ZA PROSTORSKE INFORMACIJE

je Geodetska uprava RS izvajala številne naloge in aktivnosti, ki so bile ključne za zagotavljanje učinkovitega delovanja informacijskih sistemov ter dostopnosti geodetskih podatkov.

V letu 2023 je Geodetska uprava RS nadaljevala z izvajanjem aktivnosti na področju **informacijske tehnologije**, ki so ključne za nemoteno poslovanje organizacije. To vključuje koordinacijo z Ministrstvom za digitalno preobrazbo za zagotavljanje operativne podpore uporabnikom in informacijskemu sistemu Geodetske uprave RS. Poleg tega so se izvajale redne vsebinske in informacijske aktivnosti ter zagotavljanje podpore pri razvoju aplikacijskih rešitev, tako znotraj kot tudi s strani zunanjih izvajalcev. Dodatno je bila zagotovljena podpora pri vzdrževanju sistemov za izmenjavo podatkov z drugimi institucijami, kot so Vrhovno sodišče RS, Ministrstvo za notranje zadeve in Agencija RS za javnopravne evidence in storitve. Hkrati je potekala tudi koordinacija z drugimi pobudami na področju informatike, vključno z Zelenim slovenskim lokacijskim okvirom.

Za zagotavljanje informiranosti uporabnikov je Geodetska uprava RS redno vzdrževala in posodabljala svoje spletne strani, ki vključujejo predstavitvene vsebine ter portal Prostor s številnimi storitvami in vsebinami. S skrbnim vzdrževanjem metapodatkov, preglednih slojev in informacij o podatkih je uporabnikom omogočila dostop do informacij o kakovosti, razpoložljivosti in uporabnosti geodetskih podatkov. Poleg tega je bila zagotovljena tudi redna podpora delovanju elektronskih storitev na distribucijskem sistemu, izdajanje podatkov na okencih geodetskih pisarn ter posredovanje podatkov drugim javnim sistemom preko elektronskih storitev.

Posebna pozornost je bila namenjena **izdajanju podatkov SIGNAL**, kjer je bilo zagotovljeno preoblikovanje in zagotavljanje podatkov ter storitev prenosa iz državnega omrežja stalnih postaj za natančno določanje položaja s tehnologijo GNSS SIGNAL (angl. Global Navigation Satellite System SIGNAL).

V sklopu dolgoročne ureditve digitalizacije arhivskih aeroposnetkov se je nadaljevala postopna digitalizacija zbirke aerosnemanj (filmi in kontaktne kopije), ki jo Geodetska uprava RS izvaja skupaj z Arhivom RS.

Sodelovanje v nacionalnih in mednarodnih projektih je prineslo nove izkušnje in znanja ter omogočilo, da Geodetska uprava RS ostane v koraku s sodobnimi tehnološkimi in strokovnimi trendi na področju geoinformatike in prostorskega načrtovanja. Sodelovala je pri projektih, ki so se osredotočali na izboljšanje kakovosti prostorskih podatkov in optimizacijo upravljanja geoinformacijskih sistemov, med drugim tudi v okviru Ciljnih razvojnih programov (CRP), kjer se je nadaljeval projekt »Razvoj usmeritev za izboljšanje semantične medopravilnosti na področju upravljanja prostorskih zbirk podatkov in geoinformatike v Sloveniji«.

Sledenje in implementacija evropskih smernic in standardov na področju infrastrukture prostorskih informacij je bila ključnega pomena za zagotavljanje interoperabilnosti in mednarodne povezljivosti geodetskih podatkov. Kot nacionalna točka za stike, določena v skladu z zahtevami Evropske direktive INSPIRE, je Geodetska uprava RS skrbela za nemoteno **delovanje infrastrukture INSPIRE (Slovenski INSPIRE metapodatkovni sistem, Slovenski sistem registrov in šifrantov, spletni servisi)** ter izvajanje nalog spremljanja in poročanja Evropski komisiji preko **evropskega geoportala INSPIRE**.

Znotraj skupine INSPIRE so potekale redne koordinacije, vključno z organizacijo sestankov delovnih skupin MIG-P (angl. Maintenance and Implementation Group for Policy) in MIG-T (angl. Maintenance and Implementation Group for Technology). MIG-P se osredotoča na vzdrževanje in implementacijo specifikacij metapodatkov ter podatkov znotraj okvira INSPIRE, medtem ko MIG-T razvija in testira rešitve za interoperabilnost med različnimi viri prostorskih podatkov. Cilj je zagotoviti usklajenost, kakovost ter združljivost sistemov za izmenjavo in uporabo prostorskih informacij znotraj okvira INSPIRE.

STROKOVNO POVEZOVANJE IN MEDNARODNO SODELOVANJE GEODETSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

Strokovno povezovanje in mednarodno sodelovanje Geodetske uprave RS je ključnega pomena za izmenjavo znanja in izkušenj ter uvajanje najboljših praks na področju geodezije, kartografije in prostorskega informacijskega sistema. Njen prispevek na mednarodni ravni ne le spodbuja razvoj geodetske stroke, temveč tudi prispeva k učinkovitejšemu izvajanju nalog doma, kar krepi ugled in pomembnost slovenske geodetske skupnosti v globalnem okolju.

SODELOVANJE S STANOVSKIMI ORGANIZACIJAMI

Geodetska uprava RS sodeluje v okviru svojih dejavnosti z Inženirsko zbornico Slovenije (IZS), Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo (FGG), Gospodarskim interesnim združenjem geodetskih izvajalcev (GIZ GI), Zvezo geodetov Slovenije (ZGS) ter posameznimi geodetskimi društvi, pa tudi z Društvom sodnih izvedencev in cenilcev geodetske stroke Slovenije (DSICGEOS).

V začetku leta je bila ustanovljena **Skupna posvetovalna skupina za koordinacijo aktivnosti pri izvajanju Zakona o katastru nepremičnin in uporabi novih informacijskih rešitev** za zagotovitev učinkovitega delovanja Zakona o katastru nepremičnin in uporabe informacijskega sistema katastra. V skupino je bilo imenovanih štirinajst članov, od tega štirje predstavniki Geodetske uprave RS in štirje predstavniki geodetskih podjetij. Kot rezultat njihovega dela so bila oblikovana **Priporočila za uvajanje pravil Zakona o katastru nepremičnin ter implementacijo informacijskega sistema katastra**, ki se nenehno posodablja. V skladu z določili Zakona o katastru nepremičnin je Geodetska uprava RS imenovala **Komisijo za strokovno presojo v katastrskih postopkih**, katere člani vključujejo predstavnike Geodetske uprave RS, Inženirske zbornice Slovenije (IZS), Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS), Fakultete za gradbeništvo in geodezijo (FGG) ter Društva sodnih izvedencev in cenilcev geodetske stroke (DSICGEOS).

V sodelovanju z Zvezo geodetov Slovenije (ZGS) je Geodetska uprava RS organizirala **osem regionalnih strokovnih posvetov** na temo izvajanja Zakona o katastru nepremičnin. Posveti so potekali na sedmih lokacijah: v Ljubljani (dva posveta), Kranju, Novem mestu, Celju, Ajdovščini, Mariboru in Mali Nedelji. Prvi posvet je bil izveden 17. oktobra 2023 v Ljubljani, zadnji pa 23. novembra 2023 v Mali Nedelji.

Posvetov se je udeležilo 712 udeležencev, od tega 304 iz Geodetske uprave RS in 408 iz geodetskih podjetij. Na posvetih je bilo obravnavanih pet tem, ki jih je oblikovala strokovno-posvetovalna skupina za koordinacijo aktivnosti pri izvajanju Zakona o katastru nepremičnin in uporabi novih informacijskih rešitev.

V Kongresnem centru Brdo pri Kranju se je 15. in 16. novembra 2023 odvijal **51. Geodetski dan**. Tematika letošnjega geodetskega dneva je bila namenjena izzivom geodetske in geoinformacijske stroke v današnji družbi, s poudarkom na izzivih večrazsežnega modeliranja.

Prvi del strokovnega programa je bil namenjen vabljenim predavanjem iz tujine, sledile so predstavitve rezultatov izbranih raziskovalnih in razvojnih projektov, ki so bili tesno povezani z osrednjo tematiko geodetskega dneva. Geodetska uprava RS je na dogodku predstavila vmesne rezultate nalog, ki so del projekta Zeleni slovenski lokacijski okvir (SLO4D) in vključujejo 3D kataster, 4D državni koordinatni sistem ter Državni topografski model. Poleg tega je obiskovalcem omogočila vpogled v različne načine dostopa do podatkov, ki jih zagotavlja.

Dvodnevni strokovni posvet je spremljala razstava geodetskih in geoinformacijskih podjetij ter drugih institucij, ki delujejo na področju geodezije in geoinformatike. Že tradicionalno se je v okviru geodetskega dneva odvila tudi slavnostna akademija, kjer so bila podeljena priznanja Zveze geodetov Slovenije. Med prejemniki so bili tudi uslužbenci oziroma bivši uslužbenci Geodetske uprave RS.

Potem, ko je 15. septembra 2021 stalna postavitev zbirke na gradu Bogenšperk za obiskovalce zaprla svoja vrata, je Tehniški muzej Slovenije skupaj z Geodetsko upravo RS, Zvezo geodetov Slovenije in Oddelkom za geodezijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo pripravil vrsto občasnih razstav te bogate zbirke slovenske tehniške dediščine pod naslovom »Vsak milimeter šteje – geodezija na Slovenskem skozi čas«. V letu 2023 jo je najprej gostila Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani, 18. decembra 2023 pa se je preselila v Kulturni dom v Gorici v Italiji.

MEDNARODNO SODELOVANJE

Geodetska uprava Republike Slovenije je aktivna članica več mednarodnih organizacij, kar ji daje v pomembno vlogo na področju geodetskega in kartografskega dela tako na nacionalni kot tudi na mednarodni ravni.

Geodetska uprava RS je že dolgoletna in uveljavljena članica v združenju evropskih geodetskih in kartografskih uprav **EuroGeographics** in Evropskem regionalnem odboru za globalno upravljanje s prostorskimi podatki pri Organizaciji združenih narodov (**UN-GGIM Evropa**). Predstavniki Geodetske uprave RS je predsedujoči izvršilnega odbora UN-GGIM Evropa. Geodetska uprava RS aktivno sodeluje tudi v številnih drugih pomembnih mednarodnih organizacijah. Med njimi so ekspertna skupina za zemljepisna imena **UNGEGN** (angl. United Nations Group of Experts on Geographical Names), delovna skupina za upravljanje s prostorom WPLA (angl. Working Party on Land Administration) pri Ekonomski komisiji Združenih narodov za Evropo **UNECE** (angl. United Nations Economic Commission for Europe), Stalnem odboru za katastre v Evropski uniji **PCC** (angl. Permanent Committee on Cadastre in the European Union), združenju **EuroSDR** (angl. European Spatial Data Research), ki povezuje državne geodetske in katastrske uprave z raziskovalnimi inštitucijami in univerzami v Evropi. Je tudi članica **EUPOS** (angl. European Position Determination System), evropske podkomisije za referenčni sestav **EUREF** (angl. European Reference Frame) pri Mednarodnem združenju za geodezijo **IAG** (angl. International Association of Geodesy).

Kot nacionalna točka za stike pri izvajanju obveznosti iz evropske direktive INSPIRE koordinira vzpostavitev infrastrukture za prostorske informacije v Republiki Sloveniji.

Njeno sodelovanje v navedenih mednarodnih organizacijah omogoča izmenjavo znanja, izkušenj ter dobre prakse z drugimi državami in strokovnjaki s tega področja, kar prispeva k izboljšanju geodetskih in kartografskih storitev ter dvigu kakovosti prostorskih informacij v Sloveniji.

V letu 2023 je Geodetska uprava RS aktivno sodelovala s sorodnimi institucijami v evropskem prostoru in v regiji jugozahodnega Balkana ter izvajala aktivnosti z usmeritvami in strateškimi cilji, zapisanimi v Strategiji državne geodetske službe do leta 2025 in v Programu dela državne geodetske službe za leto 2023.

Predstavniki Geodetske uprave RS so se udeležili **zasedanja generalne skupščine združenja evropskih geodetskih uprav EuroGeographics**, ki je potekalo od 19. do 21. marca 2023 v Valletti na Malti. Udeleženci zasedanja so poleg rednih volitev novih članov upravnega odbora, potrditve programa dela in finančnega načrta združenja razpravljali tudi o izzivih, s katerimi se soočajo geodetske uprave v geografski Evropi v hitro spreminjajoči se sodobni družbi. Ob zaključku zasedanja je bil generalni direktor Geodetske uprave RS, Tomaž Petek, izvoljen v upravni odbor združenja za dveletni mandat.

29. marca 2023 je bila v kampusu Organizacije združenih narodov (OZN) v Bonnu svečana **otvoritev Globalnega geodetskega centra odličnosti Združenih narodov** (angl. United Nations Global Geodetic Centre of Excellence – UN-GGCE). Generalni direktor Geodetske uprave RS se je kot predsedujoči izvršilnega odbora za upravljanje prostorskih podatkov, ki deluje v okviru Organizacije združenih narodov (UN-GGIM Evropa), udeležil odprtja. Center odličnosti bo usklajeval razvoj globalne geodetske infrastrukture ter spodbujal geodetske raziskave in kartiranje zemeljskega površja za globalno sodelovanje v geodetski stroki. Ta infrastruktura je ključnega pomena za pravilno delovanje aplikacij za opazovanje zemlje in navigacijo ter za reševanje tem, kot so stabilne življenjske razmere, prilagajanje podnebnim spremembam, uporaba zemljišč ali varna avtonomna vožnja.

Generalni direktor Geodetske uprave RS se je udeležil tudi **ustanovnega sestanka mednarodnega nadzornega odbora centra odličnosti** in tretjega plenarnega **sestanaka podkomisije za geodezijo pri UN-GGIM**, ki sta bila organizirana 30. in 31. marca 2023 v kampusu Organizacije združenih narodov (OZN) v Bonnu.

Od 20. do 23. aprila 2023 je v kitajskem mestu Deqing potekal **sestane Mednarodnega svetovalnega odbora za globalni center znanja in inovacij na področju prostorskih podatkov**. Center, ki ga je vzpostavila Organizacija združenih narodov in ga finančno podpira kitajsko ministrstvo za naravne vire, je rezultat prizadevanj Odbora strokovnjakov za globalno upravljanje s prostorskimi podatki (UN-GGIM). Namen sestanka je bil oblikovanje strateških izhodišč in osnutka delovnega programa centra, ki naj bi pripomogel k boljšim odločitvam na podlagi geoprostorskih podatkov. Udeležil se ga je tudi generalni direktor Geodetske uprave RS.

Geospatial World Forum (GWF) je v letu 2023 potekal pod naslovom »Geoprostorska karavana vključuje vse in vsakega« (angl. »Geospatial Caravan embracing one and all«) med 2. in 5. majem v Rotterdamu. Dogodek je združil globalno geoprostorsko skupnost, vključno z vladami, organi javnega sektorja, industrijo, akademsko in civilno družbo z namenom predstavitve prednosti uporabe geoprostorskih podatkov za lažje vsakodnevno delo in sprejemanje kakovostnih odločitev. V okviru foruma je bil organiziran tudi del evropskega regionalnega odbora strokovnjakov Organizacije združenih narodov za globalno upravljanje s prostorskimi podatki (UN-GGIM Europe) na temo integracije podatkov za potrebe spremljanja ciljev trajnostnega razvoja, ki ga je moderiral generalni direktor Geodetske uprave RS Tomaž Petek.

Strokovno srečanje geodetskih uprav držav naslednic avstro-ogrskega katastra je letos gostila Slovenija. Geodetska uprava RS je organizirala že osemtrideseto strokovno srečanje, ki je potekalo od 24. do 26. maja 2023 na Ptuj. Na srečanju so sodelovali kolegi iz geodetskih uprav Avstrije, Bosne in Hercegovine, Češke, Slovaške, Hrvaške, Madžarske, dveh pokrajin severne Italije ter Slovenije. Glavna tema letošnje

konference je bila »Znanje za učinkovito upravljanje z zemljišči«. Udeleženci so v predstavitvah delili svoje izkušnje in storitve, ki temeljijo na evidentiranju prostora.

Chalmerska tehniška univerza je v sodelovanju s švedsko državno geodetsko upravo gostila letni **EUREF simpozij 2023**. Na simpoziju, ki sta ga organizirali mednarodna zveza geodetov (IAG) in evropska podkomisija za referenčni okvir (EUREF), je sodelovalo več kot 25 držav. Tudi predstavniki Geodetske uprave RS so podali nacionalno poročilo. Namen udeležbe na simpoziju je bil predstaviti trenutno stanje in nove smernice za prihodnost na področju geodetskih referenčnih (koordinatnih) sistemov.

V New Yorku je od 31. julija do 4. avgusta 2023 potekalo **13. redno zasedanje Odbora strokovnjakov za globalno upravljanje prostorskih informacij** (angl. Committee of Experts on Global Geospatial Information Management – UN-GGIM), ki deluje v okviru Organizacije združenih narodov (OZN). Poleg plenarnega dela zasedanja je bilo organiziranih še 28 spremljevalnih sestankov in srečanj, med njimi sestanek Izvršilnega odbora UN-GGIM Evropa, sestanek Razširjenega odbora UNGGIM na globalni ravni ter vrsta posvetov. Kot predstavnik Slovenije je na zasedanju Odbora strokovnjakov za globalno upravljanje prostorskih informacij sodeloval generalni direktor Geodetske uprave RS.

V Beogradu je od 4. do 6. septembra 2023 potekala **15. regionalna konferenca o katastru in infrastrukturi za prostorske informacije** z naslovom »Napredne tehnologije pri integraciji geoprostorskih in nepremičninsko-katastrskih podatkov – dosežki in izboljšave«. Poleg gostiteljev iz Srbije so se konference udeležili tudi predstavniki geodetskih uprav Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine (Uprava federacije BiH in Republike Srpske), Črne gore, Albanije in Bolgarije. Na konferenci sta mag. Ema Pogorelčnik in mag. Matej Sotlar iz Geodetske uprave RS predstavila izkušnje pri povezovanju različnih evidenc in zbirk prostorskih podatkov, ki so bile izvedene v okviru projekta eProstor in ki se načrtujejo tudi v izvedbi projekta Zeleni slovenski lokacijski okvir (SLO4D) ter projektov 3D kataster in vektorizacija etažnih načrtov.

Med 27. in 29. septembrom 2023 je v Neumu potekal **5. kongres o katastru v Bosni in Hercegovini** (BiH) z mednarodno udeležbo. Na kongresu se je zbralo več kot 300 udeležencev iz BiH in tujine. Kot povabljeni govornik je uvodni nagovor imel generalni direktor Geodetske uprave RS, Tomaž Petek, ki je v svojem prispevku z naslovom »Vloga Zelenega dogovora EU v slovenski zemljiški administraciji« predstavil aktivnosti projekta Zeleni Slovenski lokacijski okvir (SLO4D).

Skupno srečanje UN-GGIM Evropa, EUROSTAT in UNECE je potekalo od 3. do 5. oktobra 2023 v Beogradu. Osrednja tema srečanja je bilo vključevanje in povezovanje statističnih ter geoprostorskih informacij. Poleg tega je potekala tudi dvodnevna delavnica o integraciji geoprostorskih in statističnih podatkov. Dogodka se je kot predsedujoči izvršilnega odbora UN-GGIM Evropa udeležil generalni direktor Geodetske uprave RS, sodelovali so predstavniki UN-GGIM Evropa, EUROSTAT in UNECE, ki so predstavili trenutne aktivnosti, program dela ter rezultate, ki nastajajo v okviru delovnih skupin.

V prostorih Evropskega parlamenta v Strasburgu je 18. oktobra 2023 potekal **sestanek članov izvršilnega odbora Evropskega regijskega odbora za globalno upravljanje s prostorskimi podatki (UN-GGIM Evropa) s predstavniki Evropskega parlamenta**. Glavni namen srečanja je bil osvetliti vlogo uradnih nacionalnih prostorskih podatkov pri spremljanju in izvajanju ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj, kot je opredeljeno v Agendi 2030. Tomaž Petek, generalni direktor Geodetske uprave RS in predsednik izvršilnega odbora UN-GGIM Evropa, je v svojem nagovoru predstavil aktivnosti tega odbora in pomen geoprostorskih podatkov kot ključnega elementa trdnejšega ter bolj vključujočega razvojnega okvira za obdobje po letu 2030.

10. zasedanje Evropskega regionalnega odbora za globalno upravljanje prostorskih podatkov je potekalo od 22. do 23. novembra 2023 v Bruslju, kjer se je zbralo 61 predstavnikov iz 23 držav geografske Evrope, poleg tega pa še 15 predstavnikov opazovalcev. Na dnevnem redu zasedanja so bile obravnavane aktivnosti in dosežki regionalnega odbora v preteklih 10 letih, skupaj s strategijo in programom dela za prihajajoče obdobje. Predstavljeni so bili tudi številni dosežki delovnih skupin, ki delujejo v okviru UN-GGIM Evropa.

Na **konferenci INSPIRE 2023**, ki je potekala 28. in 29. novembra 2023 v Bruslju pod naslovom »Zeleni podatki za vse«, je mag. Matej Sotlar iz Geodetske uprave RS predstavil projekt Skupna infrastruktura za prostorske informacije in dosežke na področju geoprostorskih informacij. Njegova predstavitev je bila izjemno dobro sprejeta, saj je poudarila procesno sodelovanje in inovativnost v segmentu krožnega gospodarjenja s prostorom. Generalni direktor Geodetske uprave RS je delil obsežno znanje in izkušnje s področja geoinformacij z visokimi predstavniki Evropske komisije, Evropske agencije za okolje, Evropskega foruma za geostatistiko in drugimi organizacijami. Pri tem je izpostavil pomen projektov GEO Slovenija in Skupna infrastruktura za prostorske informacije kot modelov dobrih praks za prihodnost.

NAČRTOVANE AKTIVNOSTI ZA PRIHODNJE OBDOBJE

V letu 2024 in 2025 bo Geodetska uprava RS izvajala več ključnih aktivnosti, ki so usmerjene v izboljšanje kakovosti evidentiranja nepremičnin ter zagotavljanje boljših storitev uporabnikom.

Prva in osrednja naloga Geodetske uprave RS v letu 2024 je učinkovito reševanje upravnih zadev, povezanih z evidentiranjem nepremičnin. Načrtuje se ohranitev visokega obsega rešenih upravnih zadev, ki presega pričakovani priliv novih zadev na področju evidentiranja nepremičnin. S podporo nove informacijske rešitve – Informacijski sistem kataster (ISK) – bo uprava nadaljevala s celovitim vodenjem podatkov o parcelah, stavbah in delih stavb. Izdajanje potrdil se med letom bistveno ne spreminja in se postopoma zmanjšuje, saj je dostopnost podatkov Geodetske uprave RS zagotovljena preko javno dostopnih vpogledovalnikov. Geodetska uprava RS načrtuje tudi spremembe v organizacijski strukturi ter uvedbo klicnega centra in baze znanja, kar bo omogočilo boljšo interakcijo s strankami.

Poleg tega se bo Geodetska uprava RS osredotočila na izboljšanje kakovosti podatkov katastra nepremičnin, zlasti na izboljšanje položajne točnosti. To bo vključevalo izvedbo postopkov homogenizacije in nove izmere na kritičnih območjih ter vzpostavitev učinkovitega koordinacijskega mehanizma za usklajevanje potreb uporabnikov.

Ena izmed pomembnih aktivnosti bo posodobitev ter vodenje in vzdrževanje evidenc dejanske rabe zemljišč, s poudarkom na stavbnih zemljiščih. Cilj je zagotoviti boljše tehnične možnosti za medsebojno povezovanje in usklajevanje podatkov dejanske rabe. Aktivnosti za ta ukrep bodo izvedene v okviru projekta Zeleni slovenski lokacijski okvir (SLO4D).

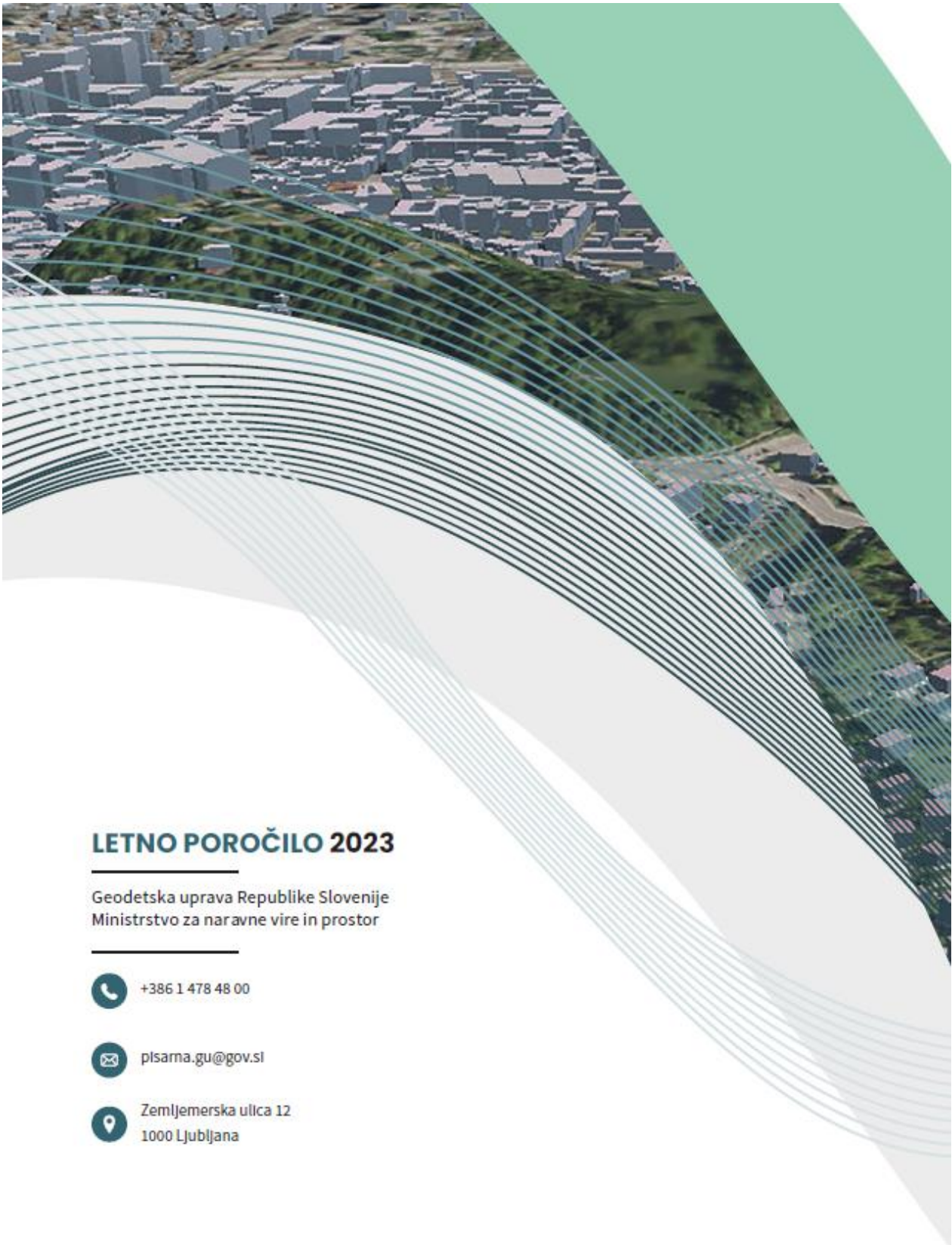
Načrtuje se tudi izvedba celotnega postopka določanja modelov vrednotenja nepremičnin, vključno z usklajevanjem s strokovno javnostjo, občinami in javno razgrnitvijo modelov. Sprejeta bo nova Uredba o določitvi modelov vrednotenja, ki bo omogočila javno objavo vrednosti nepremičnin.

Te aktivnosti bodo izvedene v skladu s programom dela Geodetske uprave RS za naslednja leta ter znotraj projekta SLO4D, pri čemer bo posebna pozornost namenjena usklajevanju z občinami, strokovno javnostjo in drugimi deležniki ter zagotavljanju zadostnih finančnih sredstev za izvedbo načrtovanih nalog.

SLOVENIJA V ŠTEVILKAH

(podatki na dan 31. 12. 2023)

- hišne številke 572.200
- ulice 10.468
- naselja 6.035
- občine 212
- parcele 5.793.978
- stavbe 1.168.118
- deli stavb 1.895.761
- katastrske občine 2.698

LETNO POROČILO 2023

Geodetska uprava Republike Slovenije
Ministrstvo za naravne vire in prostor

+386 1 478 48 00

plsarna.gu@gov.si

Zemljemerska ulica 12
1000 Ljubljana